

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Komparace penzijního připojištění a doplňkového
penzijního spoření**

Sára Stöckbauerová

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Stöckbauerová Sára

Provoz a ekonomika

Název práce

Komparace penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření

Anglický název

Comparison of pension insurance and supplementary pension savings

Cíle práce

Cílem práce je vytvořit ucelený přehled o penzijním připojištění (v ČR do 31. 12. 2012) a doplňkovém penzijním spoření, které nahradilo penzijní připojištění po zavedení důchodové reformy od 1. 1. 2013.

Dílčím cílem je porovnat penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření, dále analyzovat vybrané produkty vybraných penzijních společností za účelem identifikace nejvýhodnějšího produktu pro fiktivního klienta.

Metodika

Pro napsání rešeršní části práce je třeba prostudování odborné literatury a webových stránek. Informace pro vlastní práci budou získány na pobočkách vybraných penzijních společností, které budou navštíveny se zájmem o založení doplňkového penzijního spoření. Získaná data a podklady budou analyzovány za účelem vyhodnocení pro fiktivního klienta nejvýhodnějšího produktu.

Harmonogram zpracování

Literární rešerše - 1. část : 1/2013 - 3/2013

Detailní metodika práce a dokončení druhé části literární rešerše : 4/2013 - 5/2013

Vlastní práce - analytická část : 6/2013 - 9/2013

Vlastní práce - syntéza poznatků, návrhy a doporučení : 10/2013 - 11/2013

Odevzdání poslední verze práce vedoucímu práce ke konečnému posouzení : 12/2013

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

Penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření, III. pilíř, důchodová reforma, penzijní společnost, státní příspěvek.

Doporučené zdroje informací

CIPRA, Tomáš. Penze-kvantitativní přístup. Praha: Ekopress, 2012. ISBN 978-80-86929-87-3.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. Principy pojištění a pojišťovnictví. Praha : Ekopress, 2009. ISBN 80-86754-48-0.

JANDA, Josef. Zajištění na stáří: Jak se co nejlépe připravit na podzim života. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4400-1.

PŘIB, Jan. Kdy do důchodu a za kolik. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4090-4.

SYROVÝ, Petr. Jak si spořit na důchod: Zorientujte se v důchodové reformě. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4479-7.

ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. Penzijní připojištění. Praha: GRADA Publishing, 2000. ISBN 80-7169-979-9.

ÚZ 929 – Důchodové a penzijní spoření 2013. Ostrava: Sagit, 2013. ISBN 978-80-7208-954-3.

VOŘÍŠEK, Vladimír, PŘIB, Jan a kol. Důchodové pojištění v České republice 1998. Olomouc: ANAG, 1998. ISBN 80-85646-83-8.

Vedoucí práce

Steininger Michal, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.

Děkan fakulty

V Praze dne 10.9.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Komparace penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. 3. 2014

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Michalu Steiningerovi, Ph. D. za odborné vedení této bakalářské práce, za jeho cenné připomínky a rady.

Dále děkuji všem studentům, kteří mi vyplnili dotazník sloužící k vytvoření analytické části práce.

A také mé rodině za podporu a trpělivost.

Komparace penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření

Comparison of pension insurance and supplementary pension savings

Souhrn

Cílem této bakalářské práce je vytvořit ucelený přehled o penzijním připojištění (v ČR do 31. 12. 2012) a doplňkovém penzijním spoření, které nahradilo penzijní připojištění po zavedení důchodové reformy od 1. 1. 2013. Dílčím cílem je porovnat penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření, dále analyzovat vybrané produkty vybraných penzijních společností za účelem identifikace nejvýhodnějšího produktu pro fiktivního klienta.

Práce je rozdělena na teoretickou a analytickou část. Teoretická část vychází především z knižních publikací a webových stránek.

Analytická část se člení na tři hlavní části. V první části je srovnáno na základě získaných informací a poznatků z teoretické části penzijní připojištění s doplňkovým penzijním spořením v obecné rovině. Druhá část byla vytvořena na základě dotazníkového šetření, kterým byly mimo jiné zjištěny dvě penzijní společnosti, jež respondenti nejvíce preferují. Obě penzijní společnosti (Česká spořitelna, Allianz) byly navštíveny za účelem získání konkrétní nabídky doplňkového penzijního spoření. Na základě této návštěvy a dalších informací byla stanovena kritéria, dle kterých byla vybrána jako nejlepší penzijní společnost s nejvýhodnějším produktem společnost Allianz.

Klíčová slova: penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření, III. pilíř, důchodová reforma, penzijní společnost, penzijní fond, státní příspěvek, příspěvek účastníka, penzijní systém, penze.

Summary

The aim of this Bachelor Thesis is to create a comprehensive overview of pension insurance (in the Czech Republic to 31st December, 2012) and of supplementary pension savings that replaced the pension insurance on the grounds of the pension reform that came into force on the 1st January, 2013. The partial aim is to compare pension insurance and supplementary pension savings, further to analyse selected products of selected pension companies in order to find the most favourable product for a fictitious client.

The Bachelor Thesis is divided into the theoretical part and the analytical part. The theoretical part is coming out of book publications and websites.

The analytical part is divided into three main parts. In the first part are on the basis of information and knowledges from theoretical part of this Bachelor Thesis compared the pension insurance and the supplementary pension savings in general. The second part was created on the basis of the questionnaire survey. According to the results of this survey were selected two pension companies, which respondents prefer. Both pension companies (Česká spořitelna, Allianz) were visited in order to get specific offer of supplementary pension savings. On the basis of these visits and other information was determined criterions and according to these criterions was chosen the company Allianz as the best pension company with the best product.

Keywords: pension insurance, supplementary pension savings, III. pillar, pension reform, pension company, pension fund, state contribution, contribution of the participant, pension system, pension.

OBSAH

1	ÚVOD	10
2	CÍL A METODIKA	11
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	13
3.1	Vývoj pojištění	13
3.2	Členění pojištění	14
3.3	Penzijní systém v České republice - 3 pilíře	14
3.4	Penzijní připojištění	17
3.4.1	Penzijní fond	17
3.4.2	Vznik a zánik penzijního připojištění	18
3.4.3	Nároky z penzijního připojištění	19
3.4.4	Příspěvky účastníků na penzijní připojištění	21
3.4.5	Státní příspěvky	22
3.4.6	Hospodaření penzijního fondu	23
3.4.7	Výhody a nevýhody penzijního připojištění	24
3.4.8	Tok prostředků v penzijním připojištění	24
3.5	Doplňkové penzijní spoření	25
3.5.1	Penzijní společnost	25
3.5.2	Vznik a zánik doplňkového penzijního spoření	25
3.5.3	Příspěvky účastníků na doplňkové penzijní spoření	26
3.5.4	Státní příspěvek	26
3.5.5	Nároky z doplňkového penzijního spoření	27
3.5.6	Fondy	28
3.5.7	Výhody a nevýhody doplňkového penzijního spoření	29
4	Analytická část	30
4.1	Srovnání penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření v obecné rovině	30
4.2	Zpracování dotazníkového šetření	35
4.3	Zhodnocení dvou vybraných penzijních společností	44
5	ZÁVĚR	48
6	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	52
7	SEZNAM TABULEK	55
8	SEZNAM OBRÁZKŮ	55

9	SEZNAM GRAFŮ.....	55
10	SEZNAM PŘÍLOH.....	56

1 ÚVOD

Bakalářská práce je zaměřena na porovnání penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření, které se od sebe v mnohém odlišují.

V současné době jde o velmi aktuální téma, které se dotýká velkého množství lidí. Každý člověk by měl přemýšlet o zajištění na stáří, především mladí lidé, pro které se výrazně zvyšuje hranice věku odchodu do důchodu.

Důchodová reforma vznikla především z toho důvodu, že se zvyšuje průměrný věk, kterého se lidé dožívají. Tím se tudíž prodlužuje doba závislosti seniora na starobním důchodu, zvyšuje se rovněž počet seniorů a snižuje se počet ekonomicky aktivních lidí, kteří přispívají na důchody. Díky reformě se mění například to, že si lidé mohou uspořit na stáří více peněz (vznik druhého pilíře), kvůli motivaci účastníků k tomu, aby ukládali více peněz, se zvyšuje maximální příspěvek od státu u doplňkového penzijního spoření, postupně se začíná sjednocovat věk odchodu do důchodu pro obě pohlaví a zvyšuje se věk odchodu lidí do důchodu (Janda, 2012).

Existuje velké množství různých pojištění a spoření. Současná generace asi nebude mít ani jinou možnost, než si na stáří nějakým způsobem našetřit a zajistit si peníze, ze kterých budou žít tehdy, až nebudou moci pracovat. Problém je, že staří lidé by třeba i chtěli nebo potřebovali pracovat, ovšem zaměstnavatelé chtějí spíše mladé a více produktivní pracovníky. Jednou z možností, jak se zaopatřit na stáří, je penzijní připojištění, v současné době již doplňkové penzijní spoření, které nahradilo původní penzijní připojištění.

O penzijním připojištění má povědomí snad každý občan. Důchodová reforma, která v České republice plně nabyла platnosti od 1. ledna 2013, přinesla značné změny. Do té doby existovaly v důchodovém systému České republiky pouze dva pilíře, s reformou přišel i pilíř třetí. Do konce roku 2012 byl jen průběžný důchodový systém a spoření na penzi prostřednictvím penzijního připojištění. Od 1. ledna 2013 byl původní druhý pilíř nahrazen novým pilířem, penzijní připojištění bylo změněno na doplňkové penzijní spoření a stalo se pilířem třetím.

Diskutuje se o tom, že by od roku 2016 byl druhý pilíř zcela zrušen, v České republice by měl být opět nový důchodový systém. Druhý pilíř se setkal s malým zájmem (Aktuálně.cz, citace online 27. 2. 2014).

2 CÍL A METODIKA

Cílem práce je vytvořit ucelený přehled o penzijním připojištění (v ČR do 31. 12. 2012) a doplňkovém penzijním spoření, které nahradilo penzijní připojištění po zavedení důchodové reformy od 1. 1. 2013.

Dílčím cílem je porovnat penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření, dále analyzovat vybrané produkty vybraných penzijních společností za účelem identifikace nejvýhodnějšího produktu pro fiktivního klienta.

Teoretická část

Bakalářská práce se dělí na teoretickou a analytickou část. Teoretická část je složena z pěti hlavních kapitol, přičemž první tři z nich jsou zaměřeny na úvodní informace jako je vývoj pojištění, rozdělení pojištění a především je zde stručně vysvětlen důchodový systém v České republice se změnami, které přinesla důchodová reforma, čtvrtá kapitola pojednává o penzijním připojištění a poslední o doplňkovém penzijním spoření. Pro teoretickou část byly informace získány především prostudováním knižních publikací a webových stránek, jež jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů na straně 52 až 54.

Analytická část – Srovnání penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření v obecné rovině

Analytická část této bakalářské práce se člení na tři hlavní části. V první části je srovnáno na základě získaných informací a poznatků z teoretické části penzijní připojištění s doplňkovým penzijním spořením, jsou zde uvedeny především hlavní rozdíly mezi nimi, popřípadě hlavní společné rysy. Penzijní připojištění je známý a oblíbený produkt, a změny, které přinesla důchodová reforma, mohou působit nesrovnalosti a mnozí lidé nerozumí tomu, co tato reforma přinesla.

Analytická část – Zpracování dotazníkového šetření

Druhá část analytické části práce byla vytvořena na základě informací získaných dotazníkovým šetřením. Dotazník vznikl za účelem zjištění informací o vztahu a přístupu vysokoškolských studentů k penzijnímu připojištění a doplňkovému penzijnímu spoření. Dotazník je v příloze č. 2 na konci této bakalářské práce v části příloh. Dotazovanou skupinou byli lidé, kteří studují na vysoké škole. Cílem bylo získat odpovědi od 200 respondentů pomocí elektronického dotazování, přičemž návratnost dotazníků byla

69 %. Dotazník se skládal z 18 otázek. Prvních pět otázek se zaměřovalo na základní informace o dotazovaném, šestou otázkou bylo zjišťováno, zda si student myslí, že je důležité zajistit se předem finančně na stáří, otázky č. 7 - 15 se již týkaly penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření. Tyto otázky byly rozděleny podle toho, zda respondent má založeno penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření či zda nemá penzijní připojištění ani doplňkové penzijní spoření. V posledním uvedeném případě se otázky také lišily podle toho, jestli student přemýšlel o založení doplňkového penzijního spoření či nikoliv. Poslední tři otázky byly určeny pro všechny dotazované, a to zda respondent rád riskuje a nebojí se rizik, a zda má pojem o tom, co přinesla důchodová reforma od 1. ledna 2013. V poslední otázce respondent uváděl, jestli má založeny jiné produkty, nežli pouze penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření.

Otázky nebyly jednoho typu, byly použity otázky otevřené, uzavřené i polouzavřené.

Jak již bylo řečeno, dotazník vyplnilo 200 respondentů z různých vysokých škol. Omezující podmínkou pro vyplnění dotazníku bylo, že je určen pro studenty vysokých škol. Hlavním cílem bylo zjistit, jaké dvě penzijní společnosti jsou respondenty nejvíce preferované, jelikož tento výsledek sloužil pro další činnost v poslední části této bakalářské práce. Dotazníkový průzkum byl zpracován pomocí Microsoft Office Excel.

Analytická část – Zhodnocení dvou vybraných penzijních společností

V poslední části byla vybrána nejlepší penzijní společnost, u které by se doplňkové penzijní spoření založilo. Dle dotazníkového šetření byly zjištěny dvě penzijní společnosti, které respondenti nejvíce preferují. Obě penzijní společnosti byly navštíveny za účelem získání konkrétní nabídky doplňkového penzijního spoření. Na základě této návštěvy a dalších informací byla stanovena kritéria, dle kterých byla vybrána nejlepší penzijní společnost s nejvýhodnějším produktem. Byl brán zřetel například na délku existence společnosti, na získaná ocenění, na fondy penzijní společnosti a především na již zmíněnou návštěvu obou penzijních společností, a to dle subjektivního názoru autorky této bakalářské práce. Byly hodnoceny webové stránky, přístup zaměstnance k zákazníkovi, množství získaných informací, celková naspořená částka a měsíční penze. Rozhodnuto bylo dle subjektivního názoru. Také je podstatné to, že byla navštívena pouze jedna vybraná pobočka z každé společnosti, kde rovněž tvořil nabídku pouze jeden člověk. Je možné, že při návštěvě jiné pobočky by byl výsledek odlišný.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Teoretická část této bakalářské práce se dělí na pět hlavních částí, přičemž dvě nejdůležitější části jsou kapitoly o penzijním připojištění a doplňkovém penzijním spoření.

3.1 Vývoj pojištění

Lidé začali přemýšlet o pojištění přibližně před dvěma tisíci lety před naším letopočtem, tehdy se ovšem jednalo o jiné pojištění, než je tomu dnes. Mělo krýt především výdaje na pohřby nebo výdaje na přepravu zboží pomocí karavan (Ducháčková, 2005).

Pokud jde o Českou republiku, respektive Československo, působilo zde do roku 1945 přes 700 pojišťoven a jiných pojišťovacích spolků. Poté, když došlo roku 1945 ke znárodnění pojišťoven, snížil se jejich počet na pouhých pět. Roku 1948 byla vytvořena pouze jedna pojišťovna, která byla státní a v rámci federalizace byla v roce 1968 rozdělena na dvě části, a to na Českou státní pojišťovnu a na Slovenskou státní pojišťovnu (FinančníVzdělávání.cz, citace online 20. 5. 2013).

Pro pojištění v tomto období bylo typické, že existovala pouze jedna jediná pojišťovací instituce, která fungovala jako monopol, neexistovala pro ni žádná konkurence, pojistné podmínky schvalovala vláda. Státní pojišťovna provozovala pouze úzký sortiment služeb (Ducháčková, 2005).

Tabulka č. 1: Počet pojišťoven na pojistném trhu ČR

Rok	Počet pojišťoven
1990	1
1991	3
1992	12
1993	20
1994	27
1995	32
1996	35
1997	40
1998	41
1999	42
2000	41
2001	43
2002	42
2003	42
2004	40

Zdroj: Ducháčková, 2005; vlastní zpracování, 2013

Monopol České státní pojišťovny byl zrušen, když po vydání Zákona o pojišťovnictví roku 1991 začaly vznikat další pojišťovny. Tabulka č. 1 zobrazuje přehled existujících pojišťoven na pojistném trhu České republiky v letech 1990 až 2004. Je zde vidět, že v roce 1990 byla pouze jedna pojišťovna, a poté jejich počet postupně roste. Některé pojišťovny musely ovšem vzhledem k ekonomickým problémům ukončit svou činnost (Ducháčková, 2005).

3.2 Členění pojištění

Dle právního hlediska se pojištění člení na dobrovolné a povinné, přičemž povinné se dále dělí na povinně smluvní a zákonné pojištění. Jak již z názvu vyplývá, dobrovolné neboli smluvní pojištění není ze zákona povinné a záleží na pojistníkovi, zda s pojistitelem uzavře pojistnou smlouvu nebo nikoliv. Povinně smluvní pojištění je dle právního předpisu povinné pro dané subjekty. Tyto subjekty musí sjednat s pojistitelem pojistnou smlouvu, je ovšem na nich, jakou pojišťovnu si vyberou. U pojištění zákonného se pojistná smlouva nesjednává, povinnost je dána zákonem. Toto pojištění je uzavřeno automaticky a pro všechny platí stejné podmínky. (Klínský, Münch, 2006).

Dle způsobu financování se pojištění dělí na sociální a komerční (soukromé). Sociální pojištění slouží na krytí sociálních rizik a je povinné. Komerční pojištění slouží ke krytí ztrát ekonomických subjektů (Ducháčková, 2005).

3.3 Penzijní systém v České republice - 3 pilíře

Důchodová reforma je tvořena třemi pilíři. Do 31. prosince 2012 existovaly v důchodovém systému ČR pouze dva pilíře, což je zobrazeno v tabulce č. 2. Prvním byl průběžný důchodový systém a druhým spoření na penzi prostřednictvím penzijního připojištění (Starnesmysli.cz, citace online 20. 10. 2013).

Tabulka č. 2: Důchodový systém v ČR do 31. prosince 2012

I. pilíř	II. pilíř
Průběžný důchodový systém	Spoření na penzi prostřednictvím penzijního připojištění
Účast povinná	Účast dobrovolná

Zdroj: Janda, 2012; vlastní zpracování, 2013

V tabulce č. 3 lze vidět důchodový systém v ČR od 1. ledna 2013. Původní druhý pilíř byl nahrazen novým druhým pilířem, penzijní připojištění bylo změněno na doplňkové penzijní spoření a stalo se pilířem třetím (Starnesmysli.cz, citace online 20. 10. 2013).

Tabulka č. 3: Důchodový systém v ČR od 1. ledna 2013

I. pilíř	II. pilíř	III. pilíř
Průběžný důchodový systém	Dobrovolné důchodové spoření	Doplňkové penzijní spoření
Účast povinná	Účast dobrovolná	Účast dobrovolná

Zdroj: Janda, 2012; vlastní zpracování, 2013

První pilíř v penzijní reformě je průběžný důchodový systém. Je financován ze sociálního pojištění, které je automaticky strháváno ze mzdy. Účast v prvním pilíři je povinná, jde vlastně o solidaritu mezi generacemi, jelikož si lidé v tomto pilíři nespoří na svůj důchod. Jejich odvody jsou určeny pro současné penzisty, mezi které se přerozdělují. Výše odvodů zaleží na tom, zda osoba vstoupí do II. pilíře nebo nikoliv. Druhý pilíř je pouze dobrovolný, může do něj vstoupit fyzická osoba, která dosáhla plnoletosti. Pokud do něj osoba vstoupí, její účast je již povinná a není možné z něj až do dosažení důchodového věku nebo přiznání invalidní penze vystoupit. Druhý pilíř souvisí s pilířem prvním. Osoba, která nevstoupí do druhého pilíře, odvádí do prvního pilíře 28 % z hrubé mzdy. Pokud vstoupí do druhého pilíře, odvádí pouze 25 % hrubé mzdy do prvního pilíře, do druhého pilíře jdou zbývající 3 %, která by byla jinak odvedena do pilíře prvního. Navíc se do druhého pilíře zasílají další 2 % z hrubé mzdy. Tudíž při vstupu do druhého pilíře osoba odvádí 25 % z hrubé mzdy do prvního pilíře a 5 % do druhého pilíře. Prostředky

z druhého pilíře jsou investovány do fondů. Spoření na osobním důchodovém účtu spravují penzijní společnosti, po dosažení důchodového věku budou naspořené peníze klientovi vypláceny jako pravidelný důchod k důchodu státnímu, tedy k pilíři prvnímu (Janda, 2012; Syrový, 2012).

Třetí pilíř důchodové reformy je doplňkové penzijní spoření, které nahradilo bývalé penzijní připojištění. Účast v tomto pilíři je zcela dobrovolná, a na rozdíl od pilíře druhého je možné účast v něm přerušit a znovu obnovit. Slouží jako financování vlastního důchodu. K vlastním vloženým penězům účastníka stát přidává příspěvky, existuje zde i možnost získat příspěvky od zaměstnavatele. Pokud účastník zemře, peníze, které naspořil, přechází na dědice (Janda, 2012; Syrový, 2012).

3.4 Penzijní připojištění

Penzijní připojištění se státním příspěvkem slouží jako zabezpečení občanů na důchod. Jde o doplňkový důchodový systém, který pomáhá k udržení přiměřené životní úrovně a je dalším zdrojem příjmů mimo důchodu z důchodového pojištění. Od roku 1994 bylo penzijní připojištění v České republice upraveno zákonem č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením (Příb, 2012).

Tento zákon charakterizuje penzijní připojištění jako shromažďování finančních prostředků od účastníků penzijního připojištění a státu poskytnutých ve prospěch účastníků, nakládání s těmito prostředky a vyplácení dávek penzijního připojištění (Zákon č. 42/1994 Sb.).

Penzijní připojištění bylo od 1. ledna 2013 nahrazeno doplňkovým penzijním spořením, které je upraveno zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření.

Penzijní připojištění je dobrovolný produkt, jehož účastníkem může být pouze fyzická osoba, která má trvalý pobyt na území České republiky a je starší 18 let (Příb, 2012).

3.4.1 Penzijní fond

Penzijní fond je právnická osoba sídlící na území ČR, jež jako jediná může vykonávat penzijní připojištění. Jde o akciovou společnost, která nese označení „penzijní fond“ a pokud nejsou v zákoně o penzijním připojištění stanoveny nějaké odchylky, musí se řídit ustanovením obchodního zákoníku (Zákon č. 42/1994 Sb.).

Základní kapitál penzijního fondu musel do r. 1999 činit 20 000 000 Kč, od novely zákona č. 42/1994 Sb. v r. 1999 byla hodnota základního jmění změněna na 50 000 000 Kč. Toto jmění nesmí být tvořeno vklady nepeněžitými, pouze vklady peněžitými (Šulc, Illetško, 2000).

Penzijní fond může provádět činnost pouze tehdy, dostane-li povolení. Toto povolení udělovalo do r. 2006 Ministerstvo financí, od r. 2006 tuto činnost převzala Česká národní banka (Příb, 2012).

Každý penzijní fond musí mít svůj penzijní plán, který schvaluje Česká národní banka. Penzijní plán musí být součástí každé smlouvy o penzijním připojištění. Stanovuje pravidla, podmínky a zásady penzijního připojištění. Mezi tyto náležitosti patří stanovení všech druhů penzí a jiných dávek penzijního připojištění, dále zde musí být uvedeny podmínky, za jakých vzniká nárok na dávky, jakým způsobem budou poskytovány a vypláceny, musí být uvedeny i důvody, kvůli kterým bude penzijní připojištění vypovězeno. Účastník musí být seznámen i s tím, jaká výše příspěvků mu bude připisována, s podmínkami odkladu nebo přerušení placení státních příspěvků nebo změnou jejich výše, jakým způsobem a za jakých pravidel budou placeny, a také jaký bude postup při nesprávném placení příspěvků, dále i s podmínkami pro převzetí peněžních prostředků z penzijního připojištění u jiného penzijního fondu a se zásadami podílu na výnosech hospodaření penzijního fondu (Zákon č. 42/1994 Sb.).

Kromě penzijního plánu musí mít penzijní fond i statut, ve kterém musí být uvedeno, jaký je rozsah činnosti tohoto penzijního fondu, na co se zaměřuje a jaký je cíl jeho investiční politiky, dále zásady, dle kterých hospodaří a využívá zisk, obchodní jméno a sídlo depozitáře a informace o způsobu zveřejňování zpráv o hospodaření s majetkem penzijního fondu a změnách statutu (Zákon č. 42/1994 Sb.).

3.4.2 Vznik a zánik penzijního připojištění

Penzijní připojištění vzniká na základě uzavření smlouvy. Uzavírá se mezi dvěma stranami. Na straně jedné je fyzická osoba a na straně druhé je penzijní fond. Fyzická osoba musí splňovat podmínky nezbytné pro uzavření této smlouvy, a to dosažení plnoletosti a musí mít trvalý pobyt na území České republiky. Vznik penzijního připojištění je datován ke dni, který je uveden ve smlouvě. Před tím, než je smlouva uzavřena, musí penzijní fond zajistit, aby byl účastník seznámen s jeho penzijním plánem a statutem. Ze zákona je dáno, že penzijní plán musí být vždy obsažen ve smlouvě o penzijním připojištění (Příb, Voříšek, 1998).

Penzijní připojištění může být vypovězeno jak ze strany účastníka, tak i ze strany penzijního fondu. Účastník není příliš omezen, může penzijní připojištění vypovědět kdykoliv písemnou formou bez udání důvodů. Jedinou překážkou může být výpovědní doba, která je sjednána v penzijním plánu. Nejde ovšem o dlouhodobé omezení, jelikož

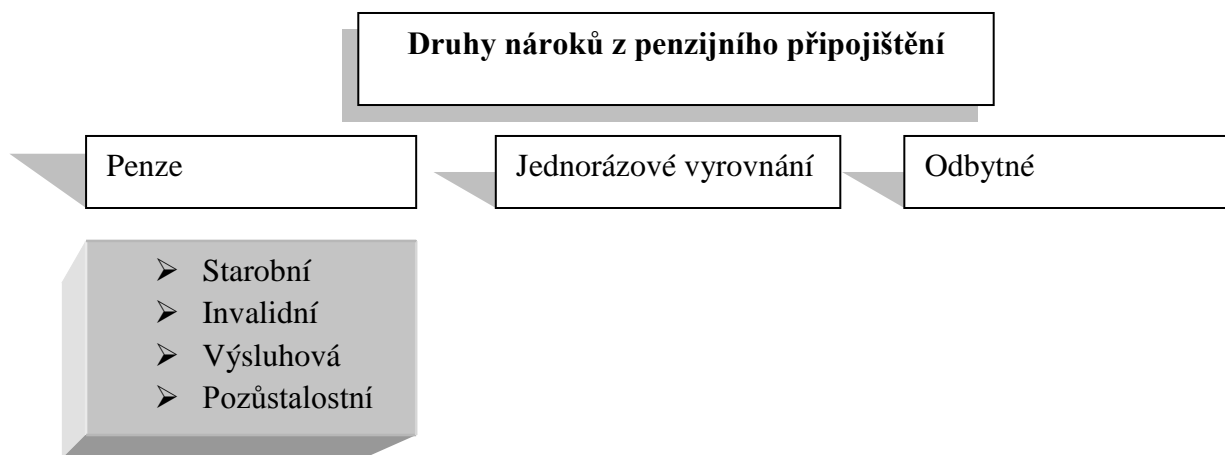
tato lhůta nesmí být delší než dva kalendářní měsíce. V případě penzijního fondu je vypovězení penzijního připojištění mnohem složitější situací, jelikož penzijní fond může písemně vypovědět pouze tehdy, jestliže účastník ještě nesplnil podmínku pro vznik nároku na penzi spočívající v placení příspěvků nebo pouze z důvodů stanovených zákonem o penzijním připojištění. Důvodem může být například nepravdivé uvedení údajů ve smlouvě (Příb, Voříšek, 1998).

Penzijní připojištění zaniká dnem, na kterém se účastník a penzijní fond dohodli, tato dohoda musí být pouze písemná, dále dnem, ukončení výplaty penze nebo výplaty formou jednorázového vyrovnání, smrtí účastníka nebo ke dni, kdy účastník ukončí trvalý pobyt na území České republiky (Zákon č. 42/1994 Sb.).

3.4.3 Nároky z penzijního připojištění

Penzijní připojištění může být vypláceno různými způsoby, které jsou zobrazeny na schématu č. 1. Způsob vyplácení je sjednán v penzijním plánu (Šulc, Illetško, 2000).

Obrázek č. 1: Druhy nároků z penzijního připojištění

Zdroj: Příb, 2012; vlastní zpracování, 2013

Dávky mohou být poskytovány jako penze, což je pravidelná výplata určité peněžní částky, a to buď na předem stanovený počet let, nebo doživotně (Příb, Voříšek, 1998).

Dalším způsobem je jednorázové vyrovnání. Z názvu jasně vyplývá, že se celá nasporená částka, která je složena z vložených peněz, příspěvků od státu a úroků, vyplatí celá naráz.

Účastník má na něj nárok dle podmínek v penzijním plánu nebo tehdy, když ukončí trvalý pobyt na území České republiky (Zákon č. 42/1994 Sb.).

V penzijním plánu je obvykle stanoven i minimální věk k vyplacení jednorázového vyrovnání, dle zákona č. 42/1994 Sb. musel být účastník starší padesát let, od novely tohoto zákona v r. 1999 byl minimální věk zvýšen na šedesát let. Tato hranice neplatí pro invalidní penzi (Šulc, Illetško, 2000).

Poslední možností je odbytné. Na rozdíl od jednorázového vyrovnání zde není určen minimální věk, od kterého vzniká nárok.

Odbytné se vyplácí tomu účastníkovi, který platil příspěvky minimálně jeden rok nebo po dobu, která je dána penzijním plánem, a jehož penzijní připojištění zaniklo dohodou nebo výpovědí. Dále odbytné náleží ve smlouvě určené pozůstalé osobě po smrti účastníka, pokud účastníkovi nebyla před smrtí vyplácena penze nebo nebylo vyplaceno jednorázové vyrovnání (Přib, 2012).

Jak dále vyplývá ze schématu č. 1, z penzijního připojištění lze poskytovat čtyři druhy penzí. Každý druh je omezen jinými podmínkami. U některé penze může být například určena minimální hranice věku, doba ukládání příspěvků účastníka nebo další omezení, jež budou uvedena u konkrétních druhů penzí.

Prvním druhem je penze starobní, na kterou má účastník nárok po dosažení určitého věku. Tento věk je určen penzijním plánem, který do novely zákona o penzijním připojištění v roce 1999 musel být nejméně 50 let, po této novele již 60 let. Před dovršením věku 60 let pouze v případě, že byl přiznán starobní důchod z důchodového pojištění (Přib, 2012).

Doba placení příspěvků nesměla být dle zákona č. 42/1994 Sb. více jak 60 kalendářních měsíců, na dávku měl právo jen účastník, přičemž tato dávka mohla být vyplácena buď doživotně, nebo na dobu určitou, podle toho jak si určil účastník. Na rozdíl od tohoto zákona, zákon č. 170/1999 Sb. určuje, že doba placení příspěvků musí být 60-120 kalendářních měsíců. Stejně zůstalo to, že na dávku má právo jen účastník, ovšem účastník si již nemůže určit, zda mu bude starobní důchod vyplácen doživotně či pouze na určitý počet měsíců. Je dáno, že je to možné pouze doživotně (Šulc, Illetško, 2000).

Za druhé je to penze invalidní. Zde již není povinné, aby účastník dosáhl určitého věku. Účastník získává nárok na invalidní penzi tehdy, je-li mu přiznán plný invalidní důchod

z důchodového pojištění. Stejně jako penze starobní náleží tato penze pouze účastníkovi penzijního připojištění (Šulc, Illetško, 2000).

Třetím druhem je penze výsluhová, při které není opět důležitý věk. Ze zákona je však patrné, že je zde minimální hranice 33 let. Je to patrné z toho důvodu, že minimální doba placení příspěvků je 180 měsíců, což tedy znamená 15 let. Kdyby tedy ihned po dovršení 18 let začal účastník platit příspěvky, měl by nárok na výsluhovou penzi v již zmíněných 33 letech. Výsluhová penze slouží jako možnost vybrání části prostředků před vznikem nároku na starobní penzi (Klínský, Münch, 2006).

Posledním druhem penze je penze pozůstalostní. Nárok na tuto penzi vzniká při úmrtí účastníka, jeho věk není podstatný. Do r. 1999 nesměla být doba placení příspěvků delší než 60 měsíců, od tohoto roku byla tato doba 36 - 60 měsíců. Nárok na tuto penzi má fyzická osoba, která byla účastníkem určena ve smlouvě. Pokud účastník uvede osob více, musí také určit procenta, dle kterých se rozdělí podíly jednotlivých osob (Šulc, Illetško, 2000).

3.4.4 Příspěvky účastníků na penzijní připojištění

Výše příspěvků na penzijní připojištění se stanovuje na kalendářní měsíc. Účastník platí tento příspěvek do konce tohoto kalendářního měsíce nebo na delší období dopředu. Pokud jej platí dopředu, musí být příspěvek zaplacen do konce prvního kalendářního měsíce tohoto období. Příspěvek nesmí být nižší, nežli je částka, při které vzniká nárok na státní příspěvek. Pokud jde o maximální výši příspěvku, tu zákon nestanovuje (Příb, 2012).

Účastník není oprávněn k tomu, aby platil příspěvek na penzijní připojištění zároveň u více penzijních fondů. Výši tohoto příspěvku lze měnit (Zákon č. 42/1994 Sb.).

Příspěvek si může účastník platit celý sám nebo jej za něj může platit někdo jiný, a to buď celou výši, nebo pouze část tohoto příspěvku. V tomto případě to musí účastník předem nahlásit penzijnímu fondu, a to pouze písemnou formou (Šulc, Illetško, 2000).

3.4.5 Státní příspěvky

Státní příspěvek je závislý na částce, kterou ukládá účastník a jeho výše je podle toho odstupňována. Pokud účastník platí příspěvky na delší dobu dopředu, počítá se průměr na měsíc a výše státního příspěvku se určí podle tohoto průměrného příspěvku účastníka (Zákon č. 42/1994 Sb.).

Tabulka č. 4: Státní příspěvky u starých smluv

Výše příspěvku účastníka v Kč	Výše státního příspěvku v Kč
100 až 199	40 + 32 % z částky nad 100 Kč
200 až 299	72 + 24 % z částky nad 200 Kč
300 až 399	96 + 16 % z částky nad 300 Kč
400 až 499	112 + 8 % z částky nad 400 Kč
500 a více	120

Zdroj: Přib, 2012; vlastní zpracování, 2013

Tabulka č. 4 zobrazuje výši příspěvků účastníka a výši státních příspěvků od nich odvozených dle zákona č. 42/1994 Sb. Jak již bylo řečeno, výše státního příspěvku, který účastník dostane, je závislá na příspěvku, který uloží.

Tabulka č. 5: Státní příspěvky u nových smluv (nejdříve od 1. 1. 2000)

Výše příspěvku účastníka v Kč	Výše státního příspěvku v Kč
100 až 199	50 + 40 % z částky nad 100 Kč
200 až 299	90 + 30 % z částky nad 200 Kč
300 až 399	120 + 20 % z částky nad 300 Kč
400 až 499	140 + 10 % z částky nad 400 Kč
500 a více	150

Zdroj: Přib, 2012; vlastní zpracování, 2013

Tabulka č. 5 ukazuje výši příspěvků účastníka a výši státních příspěvků od nich odvozených dle zákona č. 170/1999 Sb., který je novelizujícím zákonem zákona č. 42/1994 Sb.

Z tabulek č. 4 a č. 5 vyplývá, že se účastníkovi nevyplatí měsíčně ukládat více než 500 Kč, jelikož se s vyšším příspěvkem již nezvedá státní příspěvek a zůstává na stejné hodnotě. Minimální výše příspěvku účastníka je 100 Kč, za kterých náleží účastníkovi 50 Kč státního příspěvku od 1. 1. 2000, a do té doby to bylo 40 Kč.

Pokud chce mít účastník nárok na státní příspěvek, musí své příspěvky platit včas. Penzijní připojištění může za účastníka platit také zaměstnavatel. V tomto případě stát neposkytuje příspěvek (Přib, 2012).

3.4.6 Hospodaření penzijního fondu

Penzijní fond má povinnost informovat účastníky penzijního připojištění o tom, jak hospodaří s uloženými prostředky, kam a v jaké výši tyto prostředky ukládá a jaký je počet účastníků penzijního fondu. Veškeré tyto informace musí být obsaženy ve výpisu, který pravidelně musí dostat každý účastník (Šulc, Illetško, 2000).

Penzijní fond může uložené prostředky účastníků umístit pouze do určitých míst. Mohou to být pouze státní dluhopisy nebo dluhopisy, za které se stát zaručil, hypoteční zástavní listy, dluhopisy bank, dále dluhopisy obchodních společností určené k obchodování, akcie a podílové fondy určené k obchodování, komunální obligace se zárukou banky nebo které vydala banka, dluhopisy, které emitují členské státy Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj nebo centrální banka těchto států, movité věci bez rizika uložení nebo nemovitosti, které zaručují stálý výnos a slouží k podnikání nebo bydlení, a také mohou být tyto prostředky uloženy na vkladové účty u bank, přičemž u jedné banky nesmí být uloženo více než 10 % majetku penzijního fondu (Šulc, Illetško, 2000).

3.4.7 Výhody a nevýhody penzijního připojištění

Penzijní připojištění přináší mnoho výhod i nevýhod. V dalším textu budou uvedeny některé hlavní výhody a nevýhody. Jednou z hlavních výhod penzijního připojištění je, že pokud účastník platí včas své příspěvky, připisuje se k jeho příspěvku příspěvek od státu, který je poměrně vysoký.

Další výhodou je, že příspěvek může za účastníka platit i zaměstnavatel, což přináší výhodu jak zaměstnanci, tak i zaměstnavateli. Ani jeden z nich nemusí z uložených prostředků platit sociální ani zdravotní pojištění, za zdaňovací období si může zaměstnanec odečíst až 12 000 Kč od základu daně z příjmů (pouze pokud si tyto příspěvky platí sám), daňově zvýhodnění jsou i zaměstnavatelé (Peníze.cz, citace online 26. 5. 2013).

Důležitým kladem penzijního připojištění je relativní bezpečnost. Penzijní fond musí s majetkem hospodařit tak, aby nebyl v rozporu se zájmy účastníků. Na činnost penzijních fondů dohlíží Ministerstvo financí ČR a Komise pro cenné papíry. Dále je penzijní fond pod dozorem depozitáře, což je banka, u které má penzijní fond vedeny účty, na které jsou zasílány příspěvky účastníků a státu (Šulc, Illetško, 2000).

Hlavní nevýhodou penzijního připojištění je to, že účastník má nárok na starobní penzi až v 60 letech a musí prostředky ukládat minimálně po dobu pěti let.

Další nevýhodou, a to dost podstatnou, je nevýhodné a neefektivní spoření. Penzijní fond nemůže investovat prostředky příliš rizikově a je omezován legislativou (Investujeme.cz, citace online 24. 5. 2013).

3.4.8 Tok prostředků v penzijním připojištění

Pro shrnutí, penzijní připojištění funguje tak, že účastníci platí příspěvky na penzijní připojištění penzijnímu fondu. Pokud je sjednáno dopředu písemně, může za účastníka platit příspěvky zaměstnavatel (buď celý příspěvek, nebo jen část), stát dává penzijnímu fondu státní příspěvky pro účastníky (pokud platí včas a podle zákona). Pokud platí příspěvky zaměstnavatel, nevztahují se na to státní příspěvky. Penzijní fond vložené prostředky investuje (pouze do povolených oblastí), z toho jdou penzijnímu fondu výnosy, a po vzniku nároku vyplácí penzijní fond účastníkovi dávky (dle smlouvy).

3.5 Doplnkové penzijní spoření

Doplňkové penzijní spoření je upraveno zákonem č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Účast v něm je dobrovolná.

Stejně jako penzijní připojištění, slouží doplňkové penzijní spoření jako zabezpečení občanů na důchod. Je to doplňkový příjem, který napomáhá účastníkům k udržení přiměřené životní úrovně (Syrový, 2012).

Účastník doplňkového penzijního spoření ukládá příspěvky do účastnických fondů penzijních společností, příspěvky za něj může hradit i zaměstnavatel, ze státního rozpočtu účastník může získat státní příspěvek. Účastníkem doplňkového penzijního spoření může být pouze fyzická osoba, která je starší 18 let (Zákon č. 427/2011 Sb.).

3.5.1 Penzijní společnost

Penzijní společnost je akciová společnost, která musí sídlit na území České republiky, musí obsahovat označení „penzijní společnost“ a musí získat povolení k činnosti od České národní banky, které se vydává na dobu neurčitou. Nikdo jiný nesmí používat toto označení. Penzijní společnost není možné založit na základě veřejné nabídky akcií, přičemž základní kapitál musí činit nejméně 50 mil. Kč (Zákon č. 427/2011 Sb.).

Penzijní společnosti vznikly k 1. 1. 2013 transformací penzijních fondů, dohlíží na ně Česká národní banka a ministerstvo (DůchodováReforma.cz, citace online 24. 7. 2013).

V současné době je na území České republiky 11 penzijních společností. Tyto penzijní společnosti jsou přehledně zobrazeny v příloze č. 1.

3.5.2 Vznik a zánik doplňkového penzijního spoření

Doplňkové penzijní spoření vzniká na základě uzavření smlouvy mezi dvěma stranami, přičemž na jedné straně je účastník a na straně druhé penzijní společnost. Tato smlouva se nazývá „smlouva o doplňkovém penzijním spoření“. Vznik je dán datem v této smlouvě, ve které se penzijní společnost zavazuje, že bude plnit své povinnosti vůči účastníkovi, a to takové, že bude shromažďovat prostředky účastníka, hospodařit s nimi v účastnickém fondu, resp. účastnických fondech dle zákona a této smlouvy a následně po vzniku nároku

bude účastníkovi vyplácet dávky, které mu náleží. Účastník se zavazuje, že bude platit příspěvky takovým způsobem, jak je dáno zákonem a touto smlouvou o doplňkovém penzijním spoření. Tato smlouva musí být uzavřena pouze písemně. Účastník zde může uvést jednu či více osob (pouze fyzických), na které přejde nárok v případě jeho smrti. Tyto osoby mají nárok na jednorázové vyrovnání nebo odbytné. Dále si účastník vybírá strategie, kterými si bude spořit. Tyto strategie musí být uvedeny ve smlouvě a účastník je může v průběhu měnit (Zákon č. 427/2011 Sb.).

Doplňkové penzijní spoření zaniká za různých okolností. Za prvé je to ke dni, kdy je ukončeno vyplácení starobní nebo invalidní penze, které byly sjednány na určitou dobu. Dále je to ke dni, kdy bylo vyplaceno jednorázové vyrovnání, uhrazeno jednorázové pojistné pro doživotní penzi nebo jednorázové pojistné pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu. Další možností je, že doplňkové penzijní spoření zaniká ke dni, na kterém se obě strany dohodly. Tato dohoda musí být pouze písemnou formou. Posledními dvěma důvody k zaniknutí je uplynutí výpovědní doby a smrt účastníka (Zákon č. 427/2011 Sb.).

3.5.3 Příspěvky účastníků na doplňkové penzijní spoření

Stejně jako u penzijního připojištění zde platí podmínka, že není možné, aby účastník platil příspěvky zároveň u více penzijních společností (Zákon č. 427/2011 Sb.).

Příspěvek účastníka nesmí být menší než 100 Kč, jeho výše se stanoví na kalendářní měsíc a účastník může výši tohoto příspěvku změnit (OPojištění.cz, citace online 22. 5. 2013).

Příspěvek může za účastníka platit i zaměstnavatel, a to buď celý, nebo pouze část. Pokud bude příspěvek placen tímto způsobem, musí to účastník předem písemně ohlásit penzijní společnosti. K příspěvku, který platí zaměstnavatel, nepřipisuje stát příspěvek (Zákon č. 427/2011 Sb.).

3.5.4 Státní příspěvek

Na státní příspěvek má nárok účastník doplňkového penzijního spoření s místem trvalého pobytu na území České republiky či na území členského státu, který je účastníkem důchodového pojištění dle právních předpisů České republiky, pobírá důchod z tohoto

pojištění a je účastníkem veřejného zdravotního pojištění v ČR (OPojištění.cz, citace online 22. 5. 2013).

Tabulka č. 6: Státní příspěvky od 1. 1. 2013

Výše příspěvku účastníka v Kč	Výše státního příspěvku v Kč
100 až 299	bez nároku na státní příspěvek
300 až 999	90 + 20 % z částky nad 300 Kč
1000 a více	230

Zdroj: Zákon č. 427/2011 Sb., vlastní zpracování, 2013

Jak je patrné z tabulky č. 6, pokud je výše příspěvku účastníka nižší než 300 Kč, stát neposkytuje žádný příspěvek. Pokud účastník uloží 1000 Kč, dostane státní příspěvek 230 Kč. Z tabulky je dále vidět, že pokud účastník vloží více než 1000 Kč, státní příspěvek se již nezvyšuje (Srovň, 2012).

3.5.5 Nároky z doplňkového penzijního spoření

Dávky z doplňkového penzijního spoření se dají vyplácet různými způsoby. Prvním z nich je starobní penze na určenou dobu, pro kterou platí, že účastník musí dosáhnout věku, jenž je o 5 let nižší, než je věk pro vznik nároku na starobní důchod, dále účastník musí spořit 60-120 kalendářních měsíců. Dávky se takto dají vyplácet pouze účastníkovi, a vyplácí se buď ve splátkách v předem určené výši nebo do vyčerpání prostředků v předem určeném počtu splátek (Zákon č. 427/2011 Sb.).

Druhým způsobem je invalidní penze na určenou dobu, rovněž náleží pouze účastníkovi, pro kterého platí podmínka, že musí pobírat invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, musí spořit po dobu 36 až 60 kalendářních měsíců, vyplácení je možné stejně jako u starobní penze na určenou dobu (OPojištění.cz, citace online 24. 5. 2013).

Další je jednorázové vyrovnání, pro které musí účastník splnit podmínku dosažení určitého věku, a to věku, při kterém vzniká nárok na starobní důchod, spořicí doba musí být

60 až 120 kalendářních měsíců a náleží buď účastníkovi, nebo v případě jeho úmrtí osobě, jenž je napsaná ve smlouvě, popřípadě se může stát předmětem dědictví (Zákon č. 427/2011 Sb.).

Jiným způsobem je odbytné, které náleží buď účastníkovi, a to tehdy, zanikne-li doplňkové penzijní spoření dohodou nebo uplynutím výpovědní lhůty a pokud účastník platil po dobu minimálně 24 měsíců, dále tehdy, byl-li zrušen příslušný účastnický fond nebo v případě úmrtí účastníka předem určené osobě. Pokud není tato osoba známa, stává se odbytné předmětem dědictví (OPojištění.cz, citace online 24. 5. 2013).

Dvěma posledními způsoby jsou úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi a pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu, pro které platí, že náleží pouze účastníkovi, který musí splnit podmínku dosažení věku o 5 let nižšího než je věk nutný pro vznik nároku na starobní důchod. Spořicí doba musí být 60 až 120 kalendářních měsíců (Zákon č. 427/2011 Sb.).

Důležitou změnou je, že u doplňkového penzijního spoření již neexistuje jako forma výplaty prostředků výsluhová penze. Bylo tím dosaženo toho, že se úspory dají použít až na důchod (Srový, 2012).

3.5.6 *Fondy*

Prvním fondem je transformovaný fond, v němž je spravován majetek účastníků penzijního připojištění, a budou z něj vypláceny dávky účastníkům penzijního připojištění. Pravidla skladby majetku a hospodaření s ním se řídí zákonem o penzijním připojištění, stejně tak i práva a povinnosti účastníků a příjemců dávky penzijního připojištění z transformovaného fondu a informační povinnosti penzijní společnosti, které má vůči účastníkovi se řídí zákonem o penzijním připojištění, penzijním plánem a smlouvou o penzijním připojištění (OPojištění.cz, citace online 29. 5. 2013).

Penzijní společnost musí mít fondy účastnické, ve kterých je obhospodařován majetek účastníků doplňkového penzijního spoření. Každý účastnický fond se od jiného něčím liší, má například jinou rizikovost, skladbu majetku a jiný způsob investování (OPojištění.cz, citace online 29. 5. 2013).

Jsou zde shromažďovány příspěvky účastníků, zaměstnavatelů, státní příspěvky, dále prostředky převedené z jiných účastnických nebo transformovaných fondů (Zákon č. 427/2011 Sb.).

Každá penzijní společnost musí mít povinně vytvořen „povinný konzervativní fond“, což je účastnický fond, kterému zákon stanovuje, kam může investovat. Investování je v tomto případě nastaveno tak, aby se hodnota majetku příliš neměnila. Má se jednat o výplatní fond, u kterého by měla být zajištěna maximální likvidita a měl by uchovávat hodnotu vložených prostředků (Epravo.cz, citace online 25. 5. 2013).

Znamená to, že každá penzijní společnost bude mít jeden transformovaný fond a několik účastnických fondů, přičemž jedním z nich musí být povinný konzervativní fond.

Účastníci penzijního připojištění se k 1. 1. 2013 stali účastníky tzv. transformovaného fondu, smlouvu o penzijním připojištění bylo možné uzavřít pouze do 30. 11. 2012. Účastníci transformovaného fondu mohou přejít do fondu účastnického, zpět se již vrátit nelze. Rovněž není možné být účastníkem obou fondů naráz (OPojištění.cz, citace online 29. 5. 2013).

Vzhledem k tomu, že si účastník sám volí strategii investování, nese i sám investiční riziko (Epravo.cz, citace online 25. 5. 2013).

3.5.7 Výhody a nevýhody doplňkového penzijního spoření

Stejně jako penzijní připojištění, má i doplňkové penzijní spoření různé výhody i nevýhody.

Mezi výhody patří to, že účastník získává státní příspěvek a daňové úlevy. Zároveň je nevýhodou, že se hodnotí pouze nově příchozí peníze.

Další výhodou je, že za účastníka může platit příspěvek i zaměstnavatel, je to pro ně výhodné, protože z této částky nemusí platit sociální a zdravotní pojištění.

Nevýhodou je omezená likvidita a především to, že účastník nemá garantovaný výnos. Tím, že si sám volí investiční strategii, sám také nese investiční riziko. Na druhou stranu je zase výhodou, že si každý účastník tuto strategii může vybrat, a záleží na něm, jak například bude chtít riskovat.

4 Analytická část

Analytická část této bakalářské práce se dělí na tři hlavní části. V první části je srovnáno na základě získaných informací a poznatků z teoretické části penzijní připojištění s doplňkovým penzijním spořením. Druhá část této práce zpracovává a analyzuje informace získané pomocí dotazníkového šetření. Dotazník byl zaměřen na vztah a přístup vysokoškolských studentů k penzijnímu připojištění a doplňkovému penzijnímu spoření. Tento dotazník je na konci bakalářské práce v příloze č. 2. V poslední části je vybrána nejlepší penzijní společnost, u které by se doplňkové penzijní spoření založilo. Podrobnější postup zpracování analytické části práce je uveden v metodice na straně 11 - 12.

4.1 Srovnání penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření v obecné rovině

Na základě získaných informací a poznatků je zde srovnáno penzijní připojištění s doplňkovým penzijním spořením. Autorka této práce se domnívá, že díky přehlednému setřídění informací, by tato práce mohla pomoci s porozuměním dané problematiky.

Tabulka č. 7: Základní rozdíly penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření

	Penzijní připojištění	Doplňkové penzijní spoření
Zákon	Zákon č. 42/1994 Sb. Zákon č. 170/1999 Sb.	Zákon č. 427/2011 Sb.
Účastník	Fyzická osoba starší 18 let s místem trvalého pobytu v ČR	Fyzická osoba starší 18 let
Instituce	Penzijní fondy	Penzijní společnosti
Smlouvy	Smlouva o penzijním připojištění	Smlouva o doplňkovém penzijním spoření

Zdroj: Zákon č. 42/1994 Sb., zákon č. 427/2011 Sb., vlastní zpracování, 2013

Tabulka č. 7 slouží jako přehled a porovnání základních rozdílů penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření, které se týkají základních podmínek a informací, jenž souvisí s těmito dvěma produkty.

Již zásadní rozdíl je v tom, že každý z nich upravuje jiný zákon. Zákon o penzijním připojištění č. 42/1994 Sb. byl novelizován zákonem č. 170/1999 Sb., v důsledku důchodové reformy bylo penzijní připojištění nahrazeno doplňkovým penzijním spořením, a s ním přišel i nový zákon o doplňkovém penzijním spoření č. 427/2011 Sb.

Z tabulky č. 7 je rovněž patrná změna podmínky toho, kdo může být účastníkem. U doplňkového penzijního spoření byl odstraněn bod, ve kterém se říká, že účastník musí mít trvalý pobyt na území ČR.

Zásadním rozdílem je to, že penzijní připojištění měly na starost penzijní fondy, které se přetransformovaly na penzijní společnosti, což znamená, že penzijní fondy zanikly a byly nahrazeny penzijními společnostmi.

Jako poslední bod v tabulce č. 7 je uveden rozdíl ohledně smlouvy, kterou uzavírá účastník s penzijním fondem či penzijní společností. Tato smlouva nese název produktů, jichž se týká. Tedy původní smlouva o penzijním připojištění byla změněna na smlouvu o doplňkovém penzijním spoření.

Tabulka č. 8: Rozdílné možnosti vyplácení dávek

Penzijní připojištění	Doplňkové penzijní spoření
Starobní penze	Starobní penze na určenou dobu
Invalidní penze	Invalidní penze na určenou dobu
Pozůstalostní penze	Jednorázové vyrovnání
Výsluhová penze	Odbytné
Jednorázové vyrovnání	Úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi
Odbytné	Úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu

Zdroj: Zákon č. 42/1994 Sb., zákon č. 427/2011 Sb., vlastní zpracování, 2013

Významný rozdíl je v možnostech vyplácení dávek. Veškeré možnosti jsou zobrazeny v tabulce č. 8. Nejpodstatnějším rozdílem je to, že účastník doplňkového penzijního spoření již nemá možnost vyplácení dávek pomocí výsluhové penze. V tomto případě existovala možnost, vybrat si peníze již po 15 letech. Když účastník platil od 18 let, mohl na své úspory sáhnout ve 35 letech. Tím, že se výsluhová penze zrušila, stát zajistil, že se účastník dostane k penězům (pokud chce státní příspěvky), až v důchodovém věku, což je pro účastníka velkou nevýhodou a nemůže se svými úsporami manipulovat dříve, nežli půjde do důchodu.

Tabulka č. 9: Státní příspěvky u penzijního připojištění a u doplňkového penzijního spoření

Výše příspěvku účastníka v Kč	Penzijní připojištění	Doplňkové penzijní spoření
100 až 199	50 + 40 % z částky nad 100 Kč	bez nároku na státní příspěvek
200 až 299	90 + 30 % z částky nad 200 Kč	bez nároku na státní příspěvek
300 až 399	120 + 20 % z částky nad 300 Kč	90 + 20 % z částky nad 300 Kč
400 až 499	140 + 10 % z částky nad 400 Kč	90 + 20 % z částky nad 300 Kč
500 až 999	150	90 + 20 % z částky nad 300 Kč
1000 a více	150	230

Zdroj: Zákon č. 42/1994 Sb., zákon č. 427/2011 Sb., vlastní zpracování, 2013

Penzijní připojištění i doplňkové penzijní spoření má stanovenou minimální výši příspěvku účastníka na 100 Kč, přičemž penzijní připojištění získává státní příspěvek již při uložení stokoruně, zatímco doplňkové penzijní spoření až při 300 Kč. U penzijního připojištění se od 500 Kč uložených účastníkem nezvyšuje státní příspěvek, u doplňkového penzijního spoření od 1000 Kč.

V tabulce č. 9 je zobrazena výše státního příspěvku u penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření. Výše státního příspěvku je odvozena od výše ukládané částky účastníka. Částky, které jsou u penzijního připojištění, byly platné od 1. 1. 2000.

Z tabulky č. 9 je patrné, že u penzijního připojištění je minimální úložka 100 Kč, za které stát připíše 50 Kč. Místo toho u doplňkového penzijního spoření do 300 Kč nenáleží účastníkovi žádný státní příspěvek. U penzijního připojištění se vyplatí ukládat do 500 Kč měsíčně, za které obdrží účastník 150 Kč. Při vyšší ukládané částce se již státní příspěvek nezvyšuje. U doplňkového penzijního spoření se vyplatí ukládat maximálně 1000 Kč, za které náleží 230 Kč ve formě státního příspěvku. Od této částky se státní příspěvek již nezvyšuje.

Tudíž, u doplňkového penzijního spoření je šance získat vyšší příspěvek od státu než u penzijního připojištění, ale pouze za předpokladu, že účastník bude ukládat větší částku měsíčně. U penzijního připojištění stačilo ukládat 100 Kč.

Tabulka č. 10: Hospodaření s uloženými prostředky

	Penzijní připojištění	Doplňkové penzijní spoření
Druhy fondů	Penzijní fond	Transformovaný, účastnický a povinně konzervativní fond
Investiční strategie	Účastník nemá možnost sám volit investiční strategii	Účastník si sám volí investiční strategii
Investiční riziko	Účastník nenesí investiční riziko	Účastník sám nese investiční riziko
Zisk	Účastník má garantovaný zisk	Účastník nemá garantovaný zisk

Zdroj: Syrový, 2012, vlastní zpracování, 2013

V tabulce č. 10 je znázorněno hospodaření s uloženými prostředky, jsou zde vidět rozdíly, které nastaly s důchodovou reformou. Tyto změny jsou velmi podstatné a pro účastníka mají veliký význam, protože zcela mění možnosti ve způsobu hospodaření s uloženými prostředky.

Penzijní fond může investovat pouze do zákonem schválených oblastí investování, nemůže u jedné banky uložit více než 10 % svého majetku (Šulc, Illetško, 2000).

Penzijní společnost musí mít transformovaný fond, ve kterém jsou obhospodařovány prostředky účastníků penzijního připojištění a budou z něj vypláceny dávky účastníkovi po vzniku nároku, ve většině případů se řídí zákonem o penzijním připojištění, smlouvou o penzijním připojištění a penzijním plánem (OPojištění.cz, citace online 29. 5. 2013).

Penzijní společnost musí mít dále účastnické fondy, ve kterých jsou obhospodařovány prostředky účastníků doplňkového penzijního spoření, tyto účastnické fondy se od sebe liší například rizikem, skladbou majetku či způsobem investování (OPojištění.cz, citace online 29. 5. 2013).

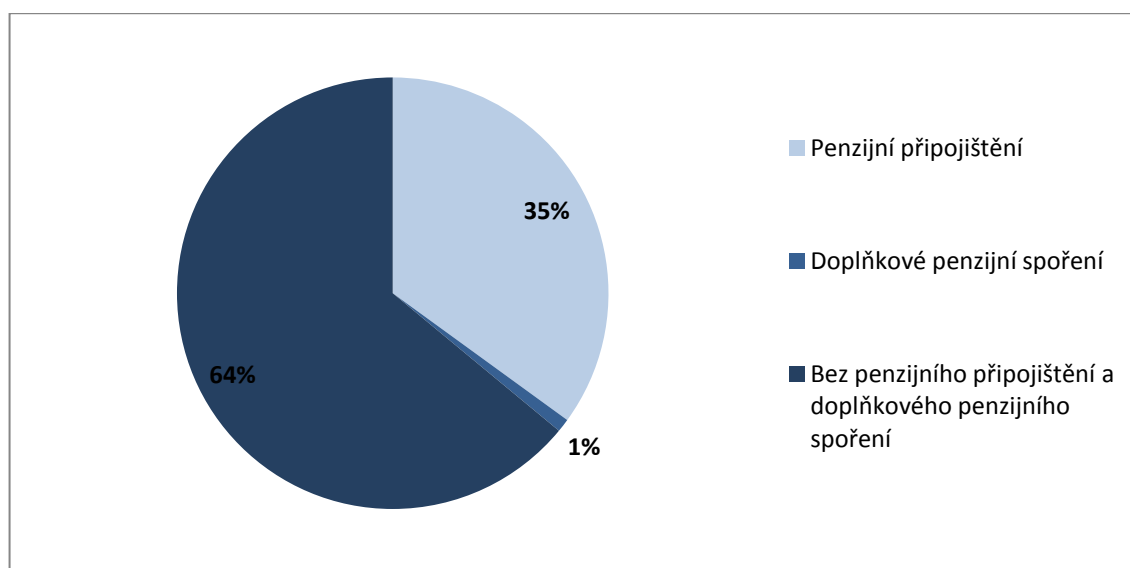
Penzijní společnost musí mít povinný konzervativní fond, což je účastnický fond, který má ze zákona dáno, kam může investovat, hodnota majetku se zde nesmí příliš měnit, měla by se zde uchovávat hodnota vložených prostředků a likvidita by měla být maximální (Epravo.cz, citace online 25. 5. 2013).

Účastník nemůže být v účastnickém a transformovaném fondu naráz, má možnost přejít z transformovaného fondu do fondu účastnického, návrat již není ale možný (OPojištění.cz, citace online 29. 5. 2013).

4.2 Zpracování dotazníkového šetření

Tato část práce byla vytvořena na základě informací získaných dotazníkovým šetřením. Dotazník vznikl za účelem zjištění informací o vztahu a přístupu vysokoškolských studentů k penzijnímu připojištění a doplňkovému penzijnímu spoření. Dotazník je v příloze č. 2. Postup zpracování je uveden v metodice na straně 11 – 12.

Graf č. 1: Účast na penzijním připojištění a doplňkovém penzijním spoření

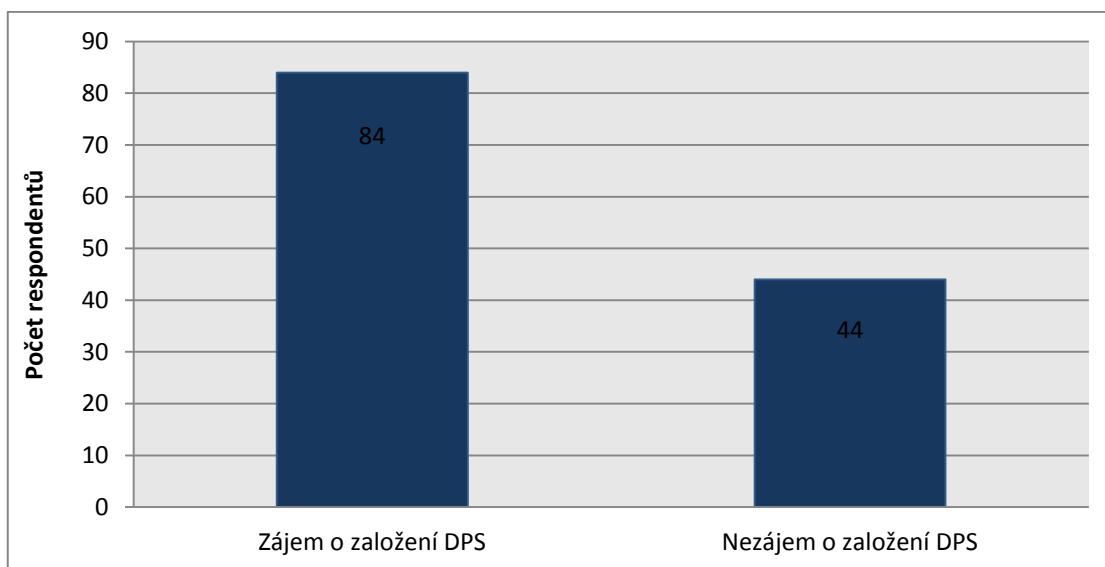

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

Jak vyplývá z grafu č. 1, z celkového počtu dotazovaných má penzijní připojištění 35 % respondentů, což odpovídá 70 studentům, doplňkové penzijní spoření pouze 1 %, tedy jen 2 studenti a 64 % z nich nemá založeno penzijní připojištění ani doplňkové penzijní spoření, tedy 128 studentů z celkového počtu dotazovaných.

Podle údajů z dotazníku, z těchto 128 studentů, kteří nejsou účastníky ani jednoho z těchto dvou produktů, vznikají dvě různé skupiny respondentů. Jak je vidět v grafu č. 2, 84 respondentů přemýšlelo, že by si v budoucnu založilo doplňkové penzijní spoření, v procentech to činí 66 %. Naopak 44 respondentů vůbec nepřemýšlelo o založení doplňkového penzijního spoření a ani to pravděpodobně v budoucnu neudělá. V procentech je to 34 %.

Graf č. 2: Zájem respondentů o založení doplňkového penzijního spoření

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

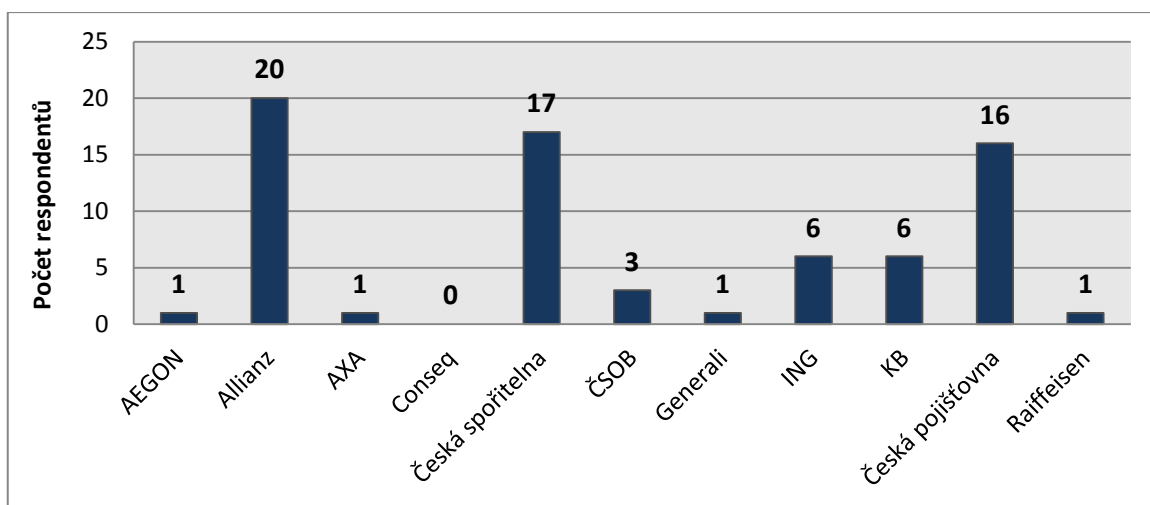
Vzhledem k současnému věku dotazovaných a věkem, kdy si zakládali penzijní připojištění, je velmi pravděpodobné, že přibližně u 69 % z nich, mohl být jedním z hlavních důvodů jeho založení právě důchodová reforma. Téměř 93 % respondentů je ve věku 20 až 23 let.

Dotazovaní zodpověděli, že pokud by si zakládali doplňkové penzijní spoření, 72 % z nich by tak učinilo mezi 20. až 30. rokem svého života, zbylých 28 % v rozpětí 30 až 40 let.

Nejdůležitějším výsledkem tohoto dotazníkového šetření bylo zjištění, které dvě penzijní společnosti (dříve fondy) patří mezi nejoblíbenější a nejvíce preferované. Je to z toho důvodu, že tyto údaje budou použity ve třetí části této analytické části práce. Jak již bylo řečeno, v České republice je v současnosti 11 penzijních společností.

V grafu č. 3 jsou zobrazeny všechny tyto penzijní společnosti a počty dotazovaných, kteří již jsou účastníky penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření u těchto společností. Z grafu č. 3 vyplývá, že nejvíce respondentů zvolilo Allianz (cca 28 %), Českou spořitelnu (cca 24 %) a Českou pojišťovnu (cca 22 %). Naopak žádný student nemá založeno penzijní připojištění ani doplňkové penzijní spoření u Conseq.

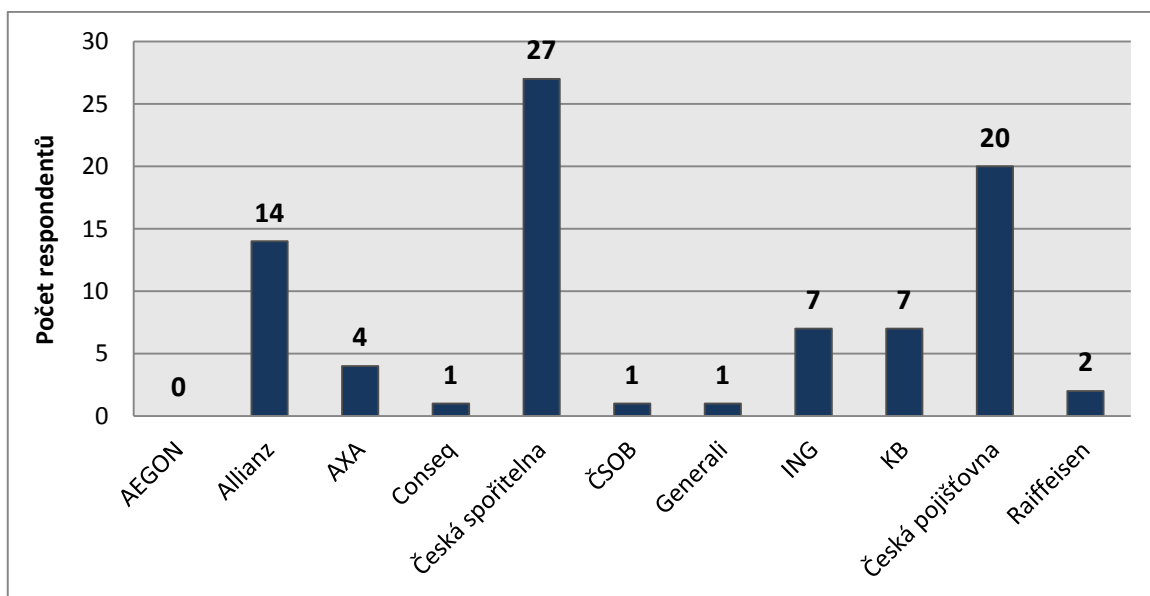
Graf č. 3: Preference penzijních společností (dříve penzijních fondů)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

Graf č. 4 znázorňuje, které penzijní společnosti by dotazovaní preferovali, pokud by si zakládali doplňkové penzijní spoření. V tomto případě jsou nejvíce preferovanými penzijními společnostmi Česká spořitelna, Česká pojišťovna a Allianz. Výsledek je obdobný jako u grafu č. 3.

Graf č. 4: Preference penzijních společností při založení doplňkového penzijního spoření

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

K založení penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření vedly dotazované různé faktory. V tabulce č. 11 jsou zaznamenány údaje, které ukazují, kolik respondentů bylo ovlivněno doporučením rodičů, doporučením přátel či známých, nebo zda se rozhodli o založení jednoho z těchto produktů pouze na základě vlastního uvážení. Jako jiná možnost se objevilo, že studentům založily penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření rodiče nebo právě kvůli důchodové reformě. Počty respondentů u jednotlivých možnostech jsou pro lepší přehlednost přepočteny na procenta. Tato otázka byla určena pouze pro ty studenty, kteří již mají založeno penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření. Z tabulky č. 11 vyplývá, že nejvíce studentů bylo ovlivněno doporučením rodičů. To také může ukazovat na to, že rodiče svým dětem platí příspěvky na penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření.

Tabulka č. 11: Vliv na založení penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření

	Počet respondentů	% respondentů
Dle doporučení rodičů	39	54,16 %
Dle doporučení přátel/známých	7	9,72 %
Dle svého uvážení	22	30,56 %
Jiné	4	5,56 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

V tabulce č. 12 jsou znázorněny údaje, které ukazují, jaký počet respondentů byl při výběru penzijní společnosti (dříve penzijního fondu) ovlivněn doporučením rodičů, doporučením přátel či známých, pověstí společnosti nebo zda se rozhodl pouze na základě svého uvážení. Na stejnou otázku odpovídali i ti dotazovaní, kteří by si doplňkové penzijní spoření chtěli v budoucnu teprve založit. Údaje v tabulce č. 12 jsou sečteny z obou skupin dotazovaných. Dále se rozhodovali dle nejlepšího % zhodnocení, jednoduchosti, výhodnosti, na základě doporučení finančního poradenství nebo kvůli tomu, že u nich již

mají něco sjednáno. I v tomto případě mělo největší vliv na rozhodnutí respondentů doporučení rodičů.

Tabulka č. 12: Vliv na výběr společnosti (dříve fondu) při založení penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření

	Počet respondentů	% respondentů
Dle doporučení rodičů	64	41,03 %
Dle doporučení přátel/známých	46	29,49 %
Dle svého uvážení	21	13,46 %
Dle pověsti společnosti	18	11,54 %
Jiné	7	4,48 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

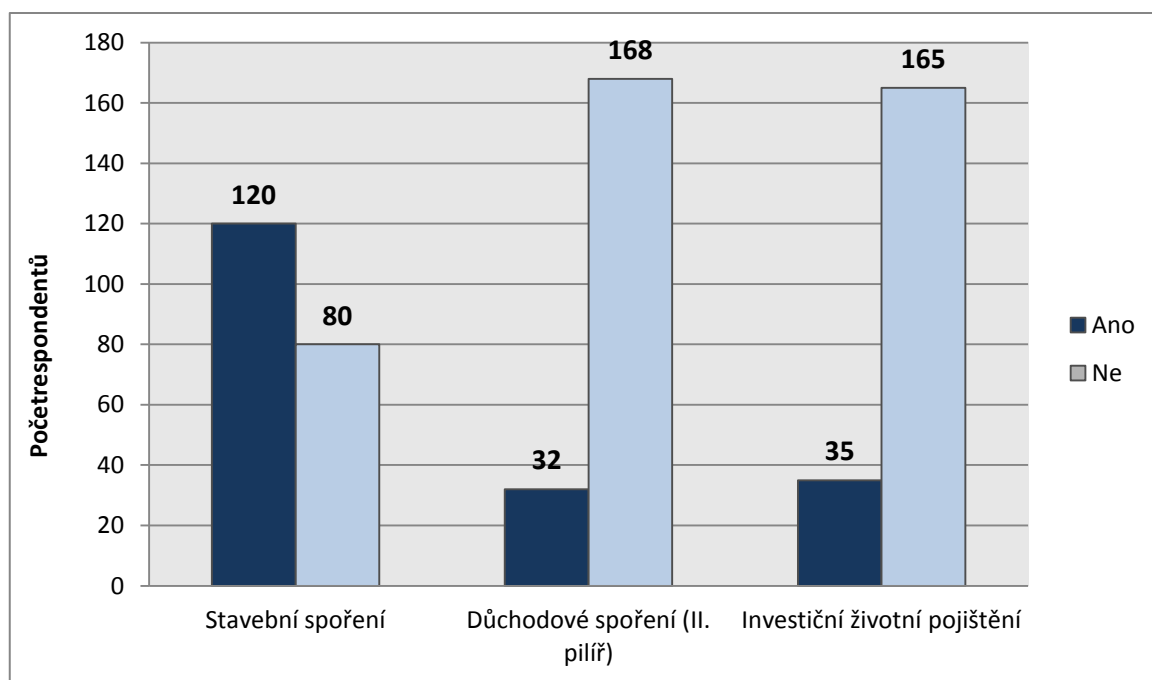
Dále bylo pomocí dotazníkového šetření zjištěno, že 90,5 % dotazovaných vysokoškolských studentů si myslí, že je důležité se předem zajistit finančně na stáří, a pouhých 9,5 % si myslí opak.

Důležitou otázkou bylo, zda je respondent člověkem, který rád riskuje a nebojí se rizik. Je to z toho důvodu, že při zakládání doplňkového penzijního spoření existují různé investiční strategie. Pouhých 23 % studentů se nebojí rizik a rádo riskuje, naopak 77 % všech dotazovaných patří mezi skupinu lidí, kteří jsou spíše konzervativní, bojí se riskovat a také mají strach z možných rizik. Tento výsledek bude mít velký vliv při rozhodování o investiční strategii.

Reforma, která způsobila mnohé změny v důchodovém systému České republiky, není pro všechny lidi zcela srozumitelná, někteří se o ni ani nezajímají. Dle tohoto dotazníkového šetření má pojem o tom, co přinesla tato důchodová reforma 51,5 % dotazovaných studentů, oproti tomu 48,5 % o tomto tématu nemá téměř žádný pojem.

Dále bylo zjišťováno, jestli mají studenti založeny jiné produkty nežli penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření.

Graf č. 5: Účast respondentů na stavebním spoření, důchodovém spoření a investičním životním pojištění

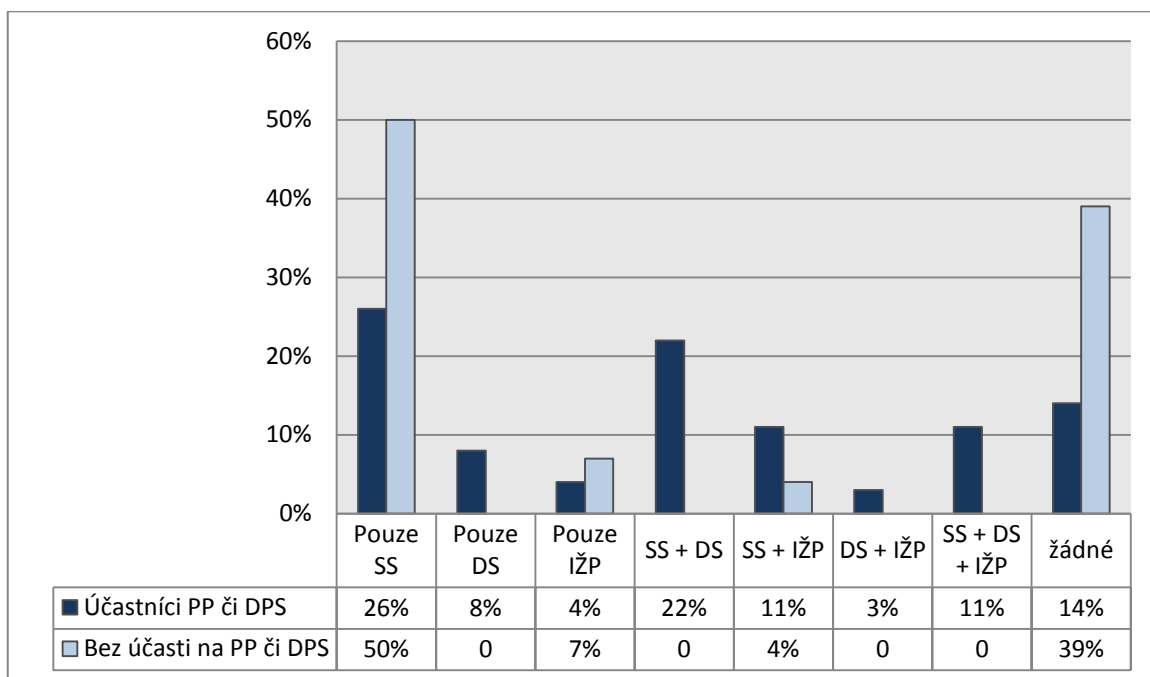

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

V grafu č. 5 je znázorněno kolik studentů má založeno či nemá založeno stavební spoření, důchodové spoření nebo investiční životní pojištění. Stavební spoření má 60 % dotazových, důchodové spoření pouze 16 % a investiční životní pojištění 17,5 %. Důchodové spoření je druhý pilíř důchodové reformy.

V grafu č. 6 je poté vidět, kolik respondentů má založeny jednotlivé produkty s ohledem na to, zdali má založeno penzijní připojištění (PP) či doplňkové penzijní spoření (DPS).

Graf č. 6: Účast respondentů na stavebním spoření (SS), důchodovém spoření (DS) a investičním životním pojištění (IŽP) dle účasti na PP či DPS

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

Respondentů, jež mají založeno penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření je 72 a těch co nemají je 128. V grafu č. 6 jsou vidět údaje, které znázorňují, kolik procent respondentů z počtu respondentů, jež mají nebo nemají založeno penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření, spadají pod jednotlivá kritéria (sloupce). Například 26 % respondentů, jež mají penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření (celkem 72 respondentů), má pouze stavební spoření. Oproti tomu 50 % těch, co nemají PP ani DPS (celkem 128), mají pouze stavební spoření. Ze skupiny lidí, kteří nemají PP ani DPS nemá nikdo naráz stavební spoření, důchodové spoření a investiční životní pojištění, a 39 % nemá založen žádný z těchto produktů. U skupiny druhé je to 11 % respondentů, kteří mají založeno naráz stavební spoření, důchodové spoření a investiční životní pojištění, a 14 % respondentů nemá žádný jiný produkt kromě penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření.

Celkově z těch, co mají založeno penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření, má stavební spoření 71 % dotazovaných, důchodové spoření 44 % dotazovaných a investiční životní pojištění 29 % dotazovaných. Z těch, co nejsou účastníky penzijního připojištění

ani doplňkového penzijního spoření, má stavební spoření založeno 54 % dotazovaných, důchodové spoření 0 % dotazovaných a investiční životní pojištění pouhých 11 % dotazovaných.

Tabulka č. 13: Účast respondentů na stavebním spoření (SS), důchodovém spoření (DS) a investičním životním pojištění (IŽP) dle účasti na PP či DPS

	Stavební spoření	Důchodové spoření	Investiční životní pojištění
Účastníci PP či DPS (celkem 72)	51 (42,5 %)	32 (100 %)	21 (60 %)
Bez účasti na PP či DPS (celkem 128)	69 (57,5 %)	0 (0 %)	14 (40 %)
Celkem	120	32	35

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

Tabulka č. 13 zobrazuje, kolik dotazovaných studentů má založeno stavební spoření, důchodové spoření a investiční životní pojištění s ohledem na to, zdali jsou účastníky penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření. V závorce jsou uvedeny tyto údaje v procentech. Je zde vidět, že nikdo z respondentů, který nemá založeno penzijní připojištění ani doplňkové penzijní spoření, nemá založeno ani důchodové spoření (II. pilíř). Základní informace o stavebním spoření a investičním životním pojištění jsou v příloze č. 4.

Jak již bylo řečeno, pro poslední část analytické části práce bylo důležité zjištění, jaké dvě penzijní společnosti jsou nejvíce preferované. Vzhledem k tomu, že je rozdíl v tom, zda si někdo penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření založil nebo zda teprve přemýšlí, že by si jej v budoucnu založil, bude těm, co jej již mají, přiřazena dvojnásobná váha. Tudíž se bude předpokládat, že společnost, u které respondenti mají již založeno penzijní

připojištění nebo doplňkové penzijní spoření, má větší váhu, protože v případě druhé možnosti si doplňkové penzijní spoření dotazovaní nemusí založit.

Během analýzy výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že v případě, kdy již mají účastníci dotazníkového šetření založeno penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření, jsou na prvních třech pozicích společnosti Allianz, Česká spořitelna a Česká pojišťovna. V druhém případě jsou vedoucími penzijními společnostmi opět společnosti Česká spořitelna, Česká pojišťovna a Allianz.

Tabulka č. 14: Výběr nejvíce preferovaných penzijních společností

Společnost	Účastníci PP či DPS	Preference při zakládání DPS	Celkem
Allianz	20*2=40	14	54
Česká spořitelna	17*2=34	27	61
Česká pojišťovna	16*2=32	20	52

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového průzkumu, 2014

V tabulce č. 14 jsou znázorněny tři nejvíce preferované společnosti. Cílem je zjistit pouze dvě penzijní společnosti, které dotazovaní nejvíce preferovali. Z tabulky č. 14 vyplývá, že po stanovení váhy jsou těmito společnostmi Česká spořitelna a Allianz.

4.3 Zhodnocení dvou vybraných penzijních společností

Dle výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že dotazovaní nejvíce preferují Českou spořitelnu a Allianz. V této části práce bude z těchto dvou nejvíce oblíbených penzijních společností vybírána pouze jedna společnost, která bude považována za nejlepší, a to dle různých kritérií. Bude se vybírat dle délky existence společnosti, dle ocenění, které společnost získala a podle základních údajů týkajících se dané společnosti. Tyto informace jsou uvedeny v příloze č. 3.

Dále budou společnosti hodnoceny dle fondů penzijní společnosti a především na základě návštěvy obou penzijních společností, a to dle subjektivního názoru získaného návštěvou jedné pobočky dané penzijní společnosti. Podrobný postup je uveden v metodice na straně 12. Budou hodnoceny webové stránky, přístup zaměstnance k zákazníkovi, množství získaných informací, celková naspořená částka a měsíční penze.

Česká spořitelna nabízí v rámci doplňkového penzijního spoření tři fondy, které je možné různě kombinovat dle přání zákazníka. Nabízí konzervativní účastnický fond, vyvážený účastnický fond a dynamický účastnický fond. V případě konzervativního účastnického fondu Česká spořitelna investuje především do dluhopisů a do ostatních nástrojů peněžního trhu, očekávaný průměrný dlouhodobý výnos činí 2 % ročně. Vyvážený účastnický fond investuje až 40 % do akcií, přičemž očekávaný výnos je 4 % ročně. Dynamický účastnický fond investuje až 80 % do akcií, očekávaný průměrný výnos je 5 % ročně (Česká spořitelna.cz, citace online 6. 2. 2014).

Allianz nabízí v rámci doplňkového penzijního spoření tři standardní účastnické fondy a speciální fond Selection. Prvním fondem je Allianz účastnický povinný konzervativní fond, kdy se investuje 100 % do cenných papírů s pevným výnosem, tedy především do dluhopisů, druhý je Allianz vyvážený účastnický fond, který investuje nejméně 60 % majetku fondu opět do cenných papírů s pevným výnosem, tedy opět především dluhopisy, a nejvýše 40 % do akcií nebo podobných cenných papírů. Třetí je Allianz dynamický účastnický fond, který investuje nejméně 20 % opět do dluhopisů, a nejvýše 80 % do akcií. Posledním fondem je Allianz účastnický fond Selection, který investuje až 100 % do akcií, což znamená, že může investovat i 0 – 100 % do cenných papírů s pevným výnosem (Allianz.cz, citace online 5. 2. 2014).

Na základě návštěvy těchto dvou společností s cílem získat konkrétní nabídku doplňkového penzijního spoření, budou tyto společnosti hodnoceny dle kritérií, jež jsou zapsány v tabulce č. 15. Jsou stanoveny váhy 1 a 0. Váhu 1 dostane ta společnost, která má dle subjektivního názoru navrch od společnosti druhé.

Tabulka č. 15: Kriteriaální tabulka k výběru společnosti

Kritérium	Česká spořitelna	Allianz
Webové stránky	0	1
Přístup zaměstnance	0	1
Obdržené informace	0	1
Naspořeno celkem	0	1
Měsíční penze	0	1
Celkem	0	5

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

V dnešní moderní době si většina lidí hledá potřebné informace na internetu, tudíž je v rámci rozhodování důležité to, jaké má daná penzijní společnost webové stránky. Allianz má webové stránky přehlednější, mnohem lépe se v nich orientuje a snadněji se naleznou potřebné informace, nežli je tomu u České spořitelny.

Jak již bylo řečeno, jedná se o subjektivní rozhodnutí a subjektivní názory. Také je podstatné to, že byla navštívena pouze jedna vybraná pobočka z každé společnosti, kde rovněž tvořil nabídku pouze jeden člověk. Vybírá se společnost, u které by se na základě této návštěvy založilo doplňkové penzijní spoření.

I u druhého kritéria je lepší Allianz, zaměstnanec se zákazníkovi věnoval opravdu svědomitě, vysvětlil do detailů celý produkt, znal odpovědi na otázky zákazníka, nenutil zákazníka do založení daného produktu ani do založení produktu jiného, netajil i nevýhody, a jeho vystupování bylo daleko profesionálnější a příjemnější nežli

u společnosti druhé. Zaměstnanec u České spořitelny téměř nevěděl o daném produktu, tlačil zákazníka do založení produktu i do založení například studentského bankovního účtu, o doplňkovém penzijním spoření říkal pouze samé klady a téměř neposkytl žádné informace o samotném produktu a tom, jak vlastně funguje. Tudíž lehce ovlivnitelný člověk by si doplňkové penzijní spoření založil ihned na místě, i když by nevěděl, co doplňkové penzijní spoření je.

Společnost Allianz během vytváření nabídky doplňkového penzijního spoření poskytla daleko více informací ohledně doplňkového penzijního spoření, rovněž zákazníci obdrží brožuru, která se týká konkrétního produktu (respektive skupiny produktů) a CD se všemi potřebnými informacemi.

Každá společnost vypracovala konkrétní nabídku doplňkového penzijního spoření. Nabídka od České spořitelny je v příloze č. 4 a nabídka od Allianz v příloze č. 5. Obě nabídky jsou založeny na měsíčním příspěvku účastníka 300 Kč, dle zákona činí měsíční státní příspěvek k této částce 90 Kč. Zákazníkem byla žena ve věku 22 let. V tomto případě je důchodový věk 69 let a 4 měsíce. Kdyby chtěl tento zákazník státní příspěvek, musí platit příspěvky 46 let a 7 měsíců. Pokud by chtěl své naspořené peníze vybrat dříve, nedostal by státní příspěvek.

Vzhledem k tomu, že si zákazník může sám volit investiční strategii, při tvoření nabídky zákazník prochází investičním dotazníkem, který pomáhá při výběru této investiční strategie. Zákazník může výsledky z tohoto dotazníku přijmout, může si ovšem strategii zvolit pouze podle vlastního uvážení. Dotazník zjišťuje do jaké míry je zákazník ochoten riskovat, jak zná investiční nástroje a podobně. Na základě toho program vyhodnotí, do jaké skupiny zákazník patří a navrhne rozložení investiční strategie.

Dle dotazníkového šetření v předchozí části práce bylo zjištěno, že dotazovaní studenti ze 77 % jsou spíše konzervativní, bojí se riskovat a také mají strach z možných rizik. U obou nabídek vyšlo, že by se měla investiční strategie rozložit. 50 % by mělo být vloženo do povinného konzervativního fondu a 50 % do vyváženého fondu. U nabídky od České spořitelny předběžně vychází, že konečný stav účtu v důchodovém věku při ukládání příspěvku 300 Kč, státním příspěvkem a zhodnocením příspěvků je 425 867 Kč, budoucí důchod by činil 14 355 Kč.

U nabídky Allianz předběžně vychází, že při ukládání příspěvku 300 Kč, státním příspěvku 90 Kč a při ročním zhodnocení v době spoření činící 5 %, bude v důchodovém věku (tedy v 69 a 4 měsících) celkem naspořeno 835 282 Kč. Předpokládané roční zhodnocení penze bude 5 %. Tudíž poté vychází, že penze bude vyplácena po dobu 5 let a to v měsíční výši 15 734 Kč.

Dle tohoto návrhu vychází, že je v obou případech opět lepší společnost Allianz, jelikož se očekává vyšší naspořená částka, a tím pádem i větší vyplácená penze.

Pomocí dotazníkového šetření bylo zjištěno, že respondenti nejvíce preferují Českou spořitelnu a Allianz. Společnost Allianz funguje ve více než 70 zemích světa a má asi 80 milionu klientů. To hovoří o její stabilitě a spolehlivosti. Dokázala zhodnotit prostředky klientů i v době krize. Ale stejně tak Česká spořitelna patří mezi spolehlivé společnosti, řadí se mezi nejoblíbenější v České republice a má velmi dlouhou tradici. Co se týká účastnických fondů, společnost Allianz má navíc účastnický fond Selection. Jak vyplývá z předběžné nabídky učiněné penzijními společnostmi, má lepší zhodnocení společnost Allianz.

Na základě návštěvy obou penzijních společností s účelem získání nabídky konkrétní smlouvy o doplňkovém penzijním spoření, bylo dle stanovených kritérií zjištěno, že nejlepší společností, která nabízí doplňkové penzijní spoření, je společnost Allianz.

Pokud by se vzaly v úvahu výsledky z obou částí, které se týkají výběru nejlepší penzijní společnosti s nejvýhodnějším produktem, jednoznačně lze považovat za nejlepší společnost Allianz.

5 ZÁVĚR

Do důchodové reformy, která nabyla platnosti od 1. ledna 2013, existovaly v důchodovém systému České republiky pouze dva pilíře. Byl to průběžný důchodový systém, ve kterém byla účast povinná a spoření na penzi prostřednictvím penzijního připojištění, ve které byla účast zcela dobrovolná. Od 1. ledna 2013 byl původní druhý pilíř nahrazen novým a penzijní připojištění se změnilo na doplňkové penzijní spoření a stalo se pilířem třetím. První pilíř je průběžný důchodový systém, který je financován ze sociálního pojištění a účast v něm je povinná. V tomto pilíři si lidé nespoří na svůj důchod, ale odvody jsou určeny pro současné penzisty. Problém je v tom, že se zvyšuje průměrný věk, kterého se lidé dožívají. Prodlužuje se doba závislosti seniora na starobním důchodu, zvyšuje se počet seniorů a naopak se snižuje počet ekonomicky aktivních obyvatel, kteří přispívají na důchody. Druhý pilíř je dobrovolné důchodové spoření, do kterého mohou vstoupit pouze plnoleté osoby. Výše odvodů do prvního pilíře je závislá na vstupu osoby do pilíře druhého. Druhý pilíř se nesetkal s příliš velkým zájmem a diskutuje se o jeho zrušení. Třetí pilíř důchodové reformy je doplňkové penzijní spoření, které nahradilo penzijní připojištění.

Analytická část práce byla rozdělena na tři hlavní části. Jedním z cílů této bakalářské práce bylo srovnání penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření v obecné rovině. Penzijní připojištění upravuje zákon o penzijním připojištění č. 42/1994 Sb., byl novelizován zákonem č. 170/1999 Sb., doplňkové penzijní spoření je upraveno zákonem č. 427/2011 Sb. U doplňkového penzijního spoření může být účastníkem fyzická osoba starší 18 let, byla zde odstraněna podmínka, že účastník musí mít trvalý pobyt na území České republiky. Penzijní fondy zanikly a byly nahrazeny penzijními společnostmi. Penzijní společnost musí získat povolení k činnosti od České národní banky, v současné době má toto povolení 11 penzijních společností. Nejvýraznějším rozdílem ve způsobu vyplácení dávek je to, že účastník doplňkového penzijního spoření nemá možnost vyplácení dávek pomocí výsluhové penze. Díky tomu bylo možné vybrat si naspořené úspory již po 15 letech. Stát zrušením zajistil, že je možné s úsporami manipulovat až v důchodovém věku, alespoň v případě, chce-li účastník státní příspěvek. Rozdíl je i ve výši státního příspěvku, který účastník může získat. U penzijního připojištění je minimální úložka 100 Kč, za které se připisuje 50 Kč státního příspěvku, vyplatí se ukládat do 500 Kč měsíčně, za které účastník získá 150 Kč, což je nejvyšší možný státní příspěvek.

U doplňkového penzijního spoření má účastník nárok na státní příspěvek až od uložení 300 Kč měsíčně. Státní příspěvek k této částce činí 90 Kč. Maximální částka, kterou se vyplatí ukládat je 1 000 Kč, ke kterým náleží 230 Kč státního příspěvku. Penzijní fond může investovat pouze do zákonem schválených oblastí investování, účastník nemá možnost si sám zvolit investiční strategii, tudíž nenese investiční riziko a má garantovaný zisk. Penzijní společnost musí mít transformovaný fond, ve kterém jsou obhospodařovány prostředky účastníků penzijního připojištění, po vzniku nároku z něj budou účastníkovi vypláceny dávky. Dále musí mít povinný konzervativní fond a účastnické fondy. Tyto fondy se od sebe liší například rizikem, skladbou majetku či způsobem investování. Účastník doplňkového penzijního spoření si sám zvolí investiční strategii, záleží na něm, do jaké míry je ochotný riskovat. Tím pádem sám nese investiční riziko a nemá garantovaný zisk. Účastník nemůže být v účastnickém a transformovaném fondu naráz, má možnost přejít z transformovaného fondu do fondu účastnického, naopak to není možné. Autorka této práce se domnívá, že výhodnější bylo penzijní připojištění, především z toho důvodu, že byl garantovaný zisk, tudíž účastník nemohl přijít o své vložené prostředky, dále že bylo možné ukládat menší částku nežli u doplňkového penzijního spoření, a také kvůli možnosti využití výsluhové penze.

V další části analytické části práce byly zpracovány výsledky dotazníkového šetření. Dotazník byl zaměřen na vztah a přístup vysokoškolských studentů k penzijnímu připojištění a doplňkovému penzijnímu spoření. Celkem se dotazníkového průzkumu zúčastnilo 200 respondentů, z toho 35 % dotazovaných má penzijní připojištění, pouze 1 % doplňkové penzijní spoření a 64 % nemá penzijní připojištění ani doplňkové penzijní spoření, což odpovídá 128 dotazovaným, z nichž 66 % přemýšlelo, že by si v budoucnu doplňkové penzijní spoření založilo. Vzhledem k současnému věku dotazovaných a věkem, kdy si zakládali penzijní připojištění, je velmi pravděpodobné, že přibližně u 69 % z nich, mohl být jedním z hlavních důvodů jeho založení právě důchodová reforma. Téměř 93 % respondentů bylo ve věku 20 až 23 let. Autorka této práce se na základě výsledků dotazníkového šetření domnívá, že většině studentů, kteří mají založeno penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření, jej platí rodiče. Ukazuje na to velikost příjmů, dále to, že na nejvyšší množství dotazovaných mělo největší vliv při zakládání penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření doporučení rodičů. Lze předpokládat, že jim jej přímo založili. Téměř 91 % dotazovaných vysokoškolských studentů si myslí, že je

důležité se předem finančně zajistit na stáří. Důchodová reforma není pro všechny lidi zcela srozumitelná, někteří se o ni ani nezajímají. Dle tohoto dotazníkového šetření bylo zjištěno, že pouze 51,5 % respondentů má pojem o tom, co tato reforma přinesla. Vzhledem k tomu, že při zakládání doplňkového penzijního spoření existují různé investiční strategie, bylo důležité zjistit, zda dotazovaní studenti rádi riskují a zda se nebojí rizik. Ze všech dotazovaných do této skupiny patří pouze 23 % studentů. Tento výsledek měl velký vliv při rozhodování o investiční strategii. Nejdůležitějším výsledkem tohoto dotazníkového šetření bylo zjištění, které dvě penzijní společnosti (dříve fondy) jsou nejoblíbenější a nejvíce preferované. Bylo zjištěno, že je to Česká spořitelna a Allianz.

Z těchto dvou společností, které byly vybrány na základě dotazníkového průzkumu, byla vybrána nejlepší společnost s nejvýhodnějším produktem. Bylo rozhodováno dle různých kritérií a především na základě návštěvy vybrané pobočky s cílem získat konkrétní nabídku doplňkového penzijního spoření. Zákazníkem byla žena ve věku 22 let. V tomto případě je důchodový věk 69 let a 4 měsíce, tudíž kdyby chtěl tento zákazník státní příspěvek, musel by platit příspěvky 46 let a 7 měsíců. Bylo určeno, že se bude ukládat měsíční příspěvek účastníka 300 Kč, k němuž náleží státní příspěvek ve výši 90 Kč. Tento příspěvek účastníka je nejnižší možná částka, ke které náleží státní příspěvek. Výše příspěvku se může během spoření měnit. Pro všechny penzijní společnosti platí stejné podmínky, například ohledně toho, co se týká výše příspěvků účastníka, státního příspěvku nebo nároků z doplňkového penzijního spoření. Rozdíl je v tom, že každá společnost má jiné investiční strategie, které jsou pro účastníky důležité při rozhodování o tom, kde si doplňkové penzijní spoření založí. Zákazník si sám může zvolit investiční strategii, která se také může v průběhu spoření měnit. Při tvoření nabídky konkrétního doplňkového penzijního spoření zákazník prochází investičním dotazníkem, který pomáhá při výběru této investiční strategie. Zákazník může výsledky z tohoto dotazníku přijmout nebo si může strategii zvolit pouze podle vlastního uvážení. Dotazník zjišťuje, do jaké míry je zákazník ochoten riskovat, jak zná investiční nástroje a podobně. Na základě toho, program vyhodnotí, do jaké skupiny zákazník patří a navrhne rozložení investiční strategie. Dle dotazníkového šetření (viz příloha č. 2) bylo zjištěno, že 77 % dotazovaných studentů jsou spíše konzervativní, bojí se riskovat a také mají strach z možných rizik. Za těchto okolností program u obou společností vyhodnotil, že by se mělo 50 % prostředků vložit do povinného konzervativního fondu a 50 % do vyváženého fondu. Autorka této

bakalářské práce by doporučila založení doplňkového penzijního spoření u společnosti Allianz, a to z mnoha důvodů. Především proto, že nabízí výhodnější investiční strategii, při které se předpokládá, že roční zhodnocení v době spoření bude za výše uvedených okolností 5 %, předpokládané roční zhodnocení penze bude také 5 %. Díky tomu vychází celková naspořená částka mnohem vyšší než u České spořitelny, tím pádem vychází i vyšší měsíční penze, jež bude vyplácena po dobu 5 let. Společnost Allianz je dle subjektivního názoru autorky této bakalářské práce lepší a výhodnější ve všech ohledech. Má přehlednější a lépe propracované webové stránky, což je v dnešní době velmi důležité, jelikož většina lidí hledá potřebné informace na internetu. Dále je důležité chování zaměstnance k zákazníkovi. U Allianz se zaměstnanec věnoval zákazníkovi opravdu svědomitě, vysvětlil do detailů celý produkt, znal odpovědi na otázky zákazníka, nenutil zákazníka do založení daného produktu ani produktu jiného, netajil i nevýhody, a jeho vystupování bylo daleko profesionálnější a příjemnější nežli u České spořitelny. Tyto faktory mají při rozhodování velký vliv. Tudíž jako nejlepší společnost s nejvýhodnějším produktem autorka této práce vybrala společnost Allianz.

6 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Knižní publikace

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. akt. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.

JANDA, Josef. *Zajištění na stáří: Jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1.vyd. Praha: GRADA Publishing, 2012. 200 s. ISBN 978-80-247-4400-1.

KLÍNSKÝ, Petr, MÜNCH, Otto. *Ekonomika pro ekonomická lycea a ostatní střední školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2006. 272 s. ISBN 80-7168-941-6.

PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik*. 13. akt. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2012. 144 s. ISBN 978-80-247-4090-4.

SYROVÝ, Petr. *Jak si spořit na důchod: Zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2012. 160 s. ISBN 978-80-247-4479-7.

ŠULC, Jaroslav, ILLETŠKO, Petr. *Penzijní připojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2000. 164 s. ISBN 80-7169-979-9.

VOŘÍŠEK, Vladimír, PŘIB, Jan a kol. *Důchodové pojištění v České republice 1998*. 3. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 1998. 311 s. ISBN 80-85646-83-8.

Internetové zdroje

Aktuálně.cz. [online]. [cit. 2014-02-27]. Dostupné z:
<http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/penize/clanek.phtml?id=800610>

Allianz.cz [online]. [cit. 2014-02-05]. Dostupné z:
http://www.allianz.cz/public/29/e9/be/4855_42851_SKI_III.pilir.pdf

Allianz.cz [online]. [cit. 2014-02-06]. Dostupné z:
http://www.allianz.cz/public/f4/1b/f2/16909_45695_O_spolecnosti_2013.pdf

Allianz.cz [online]. [cit. 2014-02-07]. Dostupné z: <http://www.allianz.cz/vse-o-allianz/penzijni-spolecnost/o-spolecnosti/o-spolecnosti.html>

Allianz.cz [online]. [cit. 2014-02-08]. Dostupné z: <http://www.allianz.cz/vse-o-allianz/allianz/o-spolecnosti.html>

Česká asociace pojišťoven.cz. [online]. [cit. 2014-03-01]. Dostupné z:
<http://www.cap.cz/Item.aspx?item=Investi%C4%8Dn%C3%AD+%C5%BDP>

Česká spořitelna.cz [online]. [cit. 2014-02-01]. Dostupné z:
<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

Česká spořitelna.cz [online]. [cit. 2014-02-06]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/doplňkove-penzijni-sporeni---iii-pilir/o-produktu-d00021002>

Důchodová reforma.cz. [online]. [cit. 2013-7-24]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-spolecnosti/>

Epravo.cz. [online]. [cit. 2013-5-25]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/doplňkove-penzijni-sporeni-startuje-88353.html>

Finanční vzdělávání.cz. [online]. [cit. 2013-5-20]. Dostupné z: <http://www.financnivzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=394>

Investujeme.cz. [online]. [cit. 2013-5-24]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/penzijni-pripojisteni-pro-vetsinu-ne-pro-koho-ano/>

Měšec.cz. [online]. [cit. 2014-03-01]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/bydleni/stavebni-sporeni/pruvodce/>

OPojištění.cz. [online]. [cit. 2013-5-22]. Dostupné z: <http://www.opojisteni.cz/produkty/penzijni-pripojisteni/podoba-penzijniho-systemu-cr-od-1-ledna-2013-5-dil/>

OPojištění.cz. [online]. [cit. 2013-5-24]. Dostupné z: <http://www.opojisteni.cz/produkty/penzijni-pripojisteni/podoba-penzijniho-systemu-cr-od-1-ledna-2013-6-dil/>

OPojištění.cz. [online]. [cit. 2013-5-29]. Dostupné z: <http://www.opojisteni.cz/produkty/penzijni-pripojisteni/podoba-penzijniho-systemu-cr-od-1-ledna-2013-4-dil/>

Peníze.cz. [online]. [cit. 2013-5-26]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/18776-co-vam-da-ale-take-sebere-penzijni-pripojisteni>

Peníze.cz. [online]. [cit. 2014-03-01]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80267-zakladni-informace-o-stavebnim-sporeni>

Starnesmysli.cz. [online]. [cit. 2013-10-20]. Dostupné z: <http://starnesmysli.cz/vse-o-penzijni-reforme/>

Zákonná úprava, normy a interní akty řízení

Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením. Dostupné on-line na http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=42/1994&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Zákon č. 170/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění

pozdějších předpisů. Dostupné on-line na http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=170/1999&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Dostupné z:
<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=427~2F2011&rpp=15#seznam>

7 SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Počet pojišťoven na pojistném trhu ČR	13
Tabulka č. 2: Důchodový systém v ČR do 31. prosince 2012	15
Tabulka č. 3: Důchodový systém v ČR od 1. ledna 2013	15
Tabulka č. 4: Státní příspěvky u starých smluv	22
Tabulka č. 5: Státní příspěvky u nových smluv (nejdříve od 1. 1. 2000).....	22
Tabulka č. 6: Státní příspěvky od 1. 1. 2013.....	27
Tabulka č. 7: Základní rozdíly penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření	30
Tabulka č. 8: Rozdílné možnosti vyplácení dávek.....	31
Tabulka č. 9: Státní příspěvky u penzijního připojištění a u doplňkového penzijního spoření.....	32
Tabulka č. 10: Hospodaření s uloženými prostředky	33
Tabulka č. 11: Vliv na založení penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření	38
Tabulka č. 12: Vliv na výběr společnosti (dříve fondu) při založení penzijního připojištění či doplňkového penzijního spoření	39
Tabulka č. 13: Účast respondentů na stavebním spoření (SS), důchodovém spoření (DS) a investičním životním pojištění (IŽP) dle účasti na PP či DPS	42
Tabulka č. 14: Výběr nejvíce preferovaných penzijních společností.....	43
Tabulka č. 15: Kriteriaální tabulka k výběru společnosti	45

8 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Druhy nároků z penzijního připojištění	19
--	----

9 SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Účast na penzijním připojištění a doplňkovém penzijním spoření	35
Graf č. 2: Zájem respondentů o založení doplňkového penzijního spoření	36
Graf č. 3: Preference penzijních společností (dříve penzijních fondů)	37
Graf č. 4: Preference penzijních společností při založení doplňkového penzijního spoření.....	37
Graf č. 5: Účast respondentů na stavebním spoření, důchodovém spoření a investičním životním pojištění.....	40
Graf č. 6: Účast respondentů na stavebním spoření (SS), důchodovém spoření (DS) a investičním životním pojištění (IŽP) dle účasti na PP či DPS.....	41

10 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Penzijní společnosti v České republice.....	I
Příloha č. 2 – Dotazník.....	II
Příloha č. 3 – Základní informace o vybraných penzijních společnostech	VI
Příloha č. 4 – Stavební spoření a investiční životní pojištění.....	VII
Příloha č. 5 – Nabídka doplňkového penzijního spoření od České spořitelny	VIII
Příloha č. 6 – Nabídka doplňkového penzijního spoření od Allianz.....	X

Příloha č. 1 – Penzijní společnosti v České republice

Číslo	Název penzijní společnosti
1	AEGON Penzijní společnost, a.s.
2	Allianz penzijní společnost, a.s.
3	AXA penzijní společnost a.s.
4	Conseq penzijní společnost, a.s.
5	Česká spořitelna - penzijní společnost, a.s.
6	ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB
7	Generali penzijní společnost a.s.
8	ING Penzijní společnost, a.s.
9	KB Penzijní společnost, a.s.
10	Penzijní společnost České pojišťovny, a.s.
11	Raiffeisen penzijní společnost a.s.

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky, 2013; vlastní zpracování, 2013

Příloha č. 2 – Dotazník

DOTAZNÍK – VZTAH A PŘÍSTUP VYSOKOŠKOLSKÝCH STUDENTŮ K PENZIJNÍMU PŘIPOJIŠTĚNÍ A DOPLŇKOVÉMU PENZIJNÍMU SPOŘENÍ

Vážený studente, vážená studentko,

chtěla bych Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který slouží jako podklad ke zjištění vztahu a přístupu vysokoškolských studentů k penzijnímu připojištění a doplňkovému penzijnímu spoření. Výsledky budou použity v mé bakalářské práci. Dotazník je zcela anonymní a nezabere Vám více než 5 minut. Předem děkuji za Vaši ochotu a čas, který jeho vyplněním strávíte.

Sára Stöckbauerová

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena

2. Jaký je Váš věk? _____

3. Na jaké škole studujete? (např. ČZU, VŠE, ČVUT) _____

4. V jakém ročníku vysoké školy právě studujete? _____

5. Jaký je Váš příjem?

- a) 0 – 2 000 Kč
- b) 2 001 Kč – 5 000 Kč
- c) 5 001 Kč – 10 000 Kč
- d) 10 001 Kč – více
- e) Nechci uvádět

6. Myslíte si, že je důležité zajistit se předem finančně na stáří?

- a) Ano
- b) Ne

7. Máte založeno penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření, které nahradilo penzijní připojištění?

- a) Ano, penzijní připojištění (pokračujte dále otázkou 8)
- b) Ano, doplňkové penzijní spoření (pokračujte dále otázkou 8)
- c) Ne, nemám (pokračujte dále otázkou 12)

8. Od kolika let jej máte? _____

9. U které penzijní společnosti jste si penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření založil (a)?

- a) AEGON
- b) Allianz
- c) AXA
- d) Conseq
- e) Česká spořitelna
- f) ČSOB
- g) Generali
- h) ING
- i) KB
- j) Česká pojišťovna
- k) Raiffeisen

10. Podle čeho jste se rozhodl (a), že si založíte penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření?

- a) Dle doporučení rodičů
- b) Dle doporučení přátel/známých
- c) Dle svého uvážení
- d) Jiné (doplňte): _____

11. Podle čeho jste se rozhodl (a), kde si penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření založíte?

- a) Dle doporučení rodičů
- b) Dle doporučení přátel/známých
- c) Dle svého uvážení
- d) Dle pověsti společnosti
- e) Jiný (doplňte): _____

Pokračujte dále otázkou 16

12. Přemýšlel (a) jste, že byste si doplňkové penzijní spoření v budoucnu zařídil (a)?

- a) Ano (Pokračujte dále otázkou 13)
- b) Ne (Pokračujte dále otázkou 16)

13. Pokud byste si zakládal (a) doplňkové penzijní spoření, v kolika letech?

- a) 20 - 30
- b) 30 - 40
- c) 40 – více

14. Pokud byste si zakládal (a) doplňkové penzijní spoření, jakou penzijní společnost byste preferoval (a)?

- a) AEGON
- b) Allianz
- c) AXA
- d) Conseq
- e) Česká spořitelna
- f) ČSOB
- g) Generali
- h) ING
- i) KB
- j) Česká pojišťovna
- k) Raiffeisen

15. Co by na Vás mělo vliv při rozhodování, u které penzijní společnosti si založíte doplňkové penzijní spoření?

- a) Doporučení rodičů
- b) Doporučení přátel/známých
- c) Pouze vlastní uvážení
- d) Pověst společnosti
- e) Jiné (doplňte): _____

16. Jste člověk, který rád riskuje a nebojí se rizik?

- a) Ano
- b) Ne

17. Máte pojem o tom, co přinesla důchodová reforma od 1. ledna 2013?

- a) Ano
- b) Ne

18. Mám založeno:

- a) Stavební spoření
- b) Důchodové spoření (II. pilíř)
- c) Investiční životní pojištění
- d) Jiné (doplňte) _____

Děkuji za Vaše odpovědi a čas věnovaný vyplnění tohoto dotazníku.

Příloha č. 3 – Základní informace o vybraných penzijních společnostech

Česká spořitelna

Již od roku 1825 existoval nejstarší předchůdce České spořitelny, v roce 1992 vznikla Česká spořitelna jako akciová společnost. Česká spořitelna je od roku 2000 členem Erste Group, což je jeden z hlavních poskytovatelů finančních služeb ve východní a střední Evropě. Česká spořitelna získala ocenění Banka roku 2013 v soutěži Fincentrum a již podesáté v řadě získala ocenění Nejdůvěryhodnější banka roku, jejich zaměstnancem je Bankéř roku, dále obsadila druhé místo v soutěži Hypotéka roku a Privátní banka roku. Dále získala ocenění, které uděluje magazín Euromoney, a to Euromoney Best Bank in the Czech Republic 2013, a dle amerického časopisu Global Finance je Česká spořitelna nejlepší bankou v České republice. K 30. 9. 2013 činila aktiva České spořitelny 943,4 mld. Kč., měla 5 296 635 klientů, zaměstnávala 10 409 zaměstnanců a měla 651 poboček (Česká spořitelna.cz, citace online 1. 2. 2014).

Allianz

Allianz pojišťovna, a. s. patří do největšího světového pojišťovacího koncernu Allianz Group, který působí ve více než 70 zemích. Má přibližně 80 milionů klientů. V České republice funguje od r. 1993, a zaujímá zde místo 3. největší pojišťovny. Allianz penzijní společnost je nástupce Allianz penzijního fondu. Pojišťovna Allianz byla založena v roce 1890 v Berlíně, dnešním hlavním sídlem je Mnichov. Na konci roku 2012 měla Allianz 144 000 zaměstnanců (Allianz.cz, citace online 8. 2. 2014).

Allianz má ve světě více než 400 000 prodejních míst a její celková aktiva činila 852 miliard EUR (Allianz.cz, citace online 6. 2. 2014).

Allianz penzijní fond, a. s. vznikl v r. 1997, v rámci důchodové reformy došlo 1. 1. 2013 k transformaci penzijního fondu na Allianz penzijní společnost, a. s. Allianz získala mnoho ocenění, dle soutěže fincentrum získala ocenění Penzijní fond 2009-2012, dále Zlatý měsíc 2009-2012, ocenění Zlatá koruna 2010-2012 a Zlaté euro 2011-2012 (Allianz.cz, citace online 7. 2. 2014).

Příloha č. 4 – Stavební spoření a investiční životní pojištění

Stavební spoření

Stavební spoření je spořicí produkt. Uložené prostředky jsou úročeny úrokovou sazbou, jež je výhodnější, nežli na spořicíh účtech, a rovněž se připisuje státní podpora ve výši 10 % z vkladu. Ročně je možné získat státní podporu maximálně ve výši 2 000 Kč při ukládání 20 000 Kč za rok. Aby byla připsána státní podpora, vklady musí být ve spořitelně uloženy minimálně po dobu šesti let (Měšec.cz, citace online 1. 3. 2014).

Splní-li účastník určité podmínky, vzniká mu nárok na úvěr ze stavebního spoření, kterým se bude financovat bydlení. Účastník nemusí chtít tento úvěr využít, po šesti letech spoření může peníze vybrat, a může je použít podle svého uvážení (Peníze.cz, citace online 1. 3. 2014).

Investiční životní pojištění

Investiční životní pojištění zahrnuje dvě složky. Těmito složkami je pojištění pro případ smrti a dožití s investováním pojistného do podílových fondů, kde klient nese investiční riziko. Zhodnocení se odvíjí od investiční strategie, kterou si klient zvolí. Zhodnocení je většinou vyšší, ale nemusí být garantováno. Minimální doba, na kterou se pojištění doporučuje, je 10 let a více. Když klient zaplatí pojistné, pojišťovna nakoupí podílové jednotky, které jsou vloženy na individuální účet klienta. Pojišťovna strhne klientovi z účtu náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky. Zemře-li klient, pojišťovna vyplatí pojistnou částku či aktuální hodnotu individuálního účtu, pokud klient dožije, je vyplacena aktuální hodnota individuálního účtu. Záleží na podmínkách pojišťovny (Česká asociace pojišťoven.cz, citace online 1. 3. 2014).

Příloha č. 5 – Nabídka doplňkového penzijního spoření od České spořitelny

SPENZIJNÍ SPOLEČNOST NABÍDKA PENZIJNÍHO ZABEZPEČENÍ
OD FINANČNÍ SKUPINY ČESKÉ SPOŘITELNY

KLIENT: _____ Datum narození: **06.09.1991**

STÁVAJÍCÍ STAV PENZIJNÍHO ZABEZPEČENÍ

PRODUKT	Měsíční úložka	Příspěvek zaměstnavatele	Naspořená částka	Produkt ČS penzijní společnosti
PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ	300 Kč			☐
DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ				☐
DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ				☐

PŘEDPOKLÁDÁNÁ VÝŠE BUDOUCÍHO DŮCHODU dle stávajícího stavu penzijního zabezpečení **13 709 Kč**

NABÍDKA PENZIJNÍHO ZABEZPEČENÍ

	Celková měsíční úložka	Budoucí důchod	Výstup investičního dotazníku
PŘÁNÍ KLIENTA	300 Kč	14 355 Kč	Klient s malými znalostmi investičních nástrojů a citlivý na riziko
DOPORUČENÍ ČS	300 Kč	14 355 Kč	(Detailní výstup je uveden v příloze, která je nedílnou součástí této nabídky.)

DETAIL NABÍDKY	Měsíční úložka	Strategie spoření			Konečný stav účtu	Výše vyplacené dávky
		Konzervativní fond	Vyvážený fond	Dynamický fond		
DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ						
Přání klienta						
Doporučení ČS						
DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ						
Přání klienta	300 Kč	50 %	50 %		425 867 Kč	2 089 Kč
Doporučení ČS	300 Kč	50 %	50 %		425 867 Kč	2 089 Kč
PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ						
Přání klienta						
Doporučení ČS						

UPOZORNĚNÍ:

Tato nabídka penzijního zabezpečení vychází ze zjištěných skutečností ke dni sepsání nabídky, z aktuálně platných zákonů a dostupných dat o výkonnosti fondů nabízených ČS penzijní společností. Nabídka je platná po dobu 30 dní od data sepsání.

Poučení o rizicích: Na základě dostupných informací je klientovi doporučeno penzijní zabezpečení ve výše uvedené struktuře a při nastavení pro klienta nejvhodnější strategie spoření. Pokud klient požaduje jiné nastavení penzijního zabezpečení, než které je uvedeno v části "DOPORUČENÍ", vystavuje se riziku, že penzijní zabezpečení, resp. vybraná strategie spoření, neodpovídá jeho cílům, odborným znalostem nebo zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik spojených s investováním. Upozorňujeme, že minulá nebo současná výkonnost žádné investice nezaručuje výkonnost budoucí. Každá investice v sobě obsahuje riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosu z ní a není zaručena návratnost původně investované částky.

Nabídka penzijního zabezpečení není smluvním dokumentem. Jejím cílem je navrhnout klientovi optimální řešení jeho budoucích potřeb prostřednictvím produktů finanční skupiny České spořitelny.

NÁVRH NA UZAVŘENÍ / ZMĚNU SMLOUVY

PŘÁNÍ KLIENTA _____ DOPORUČENÍ ČS _____

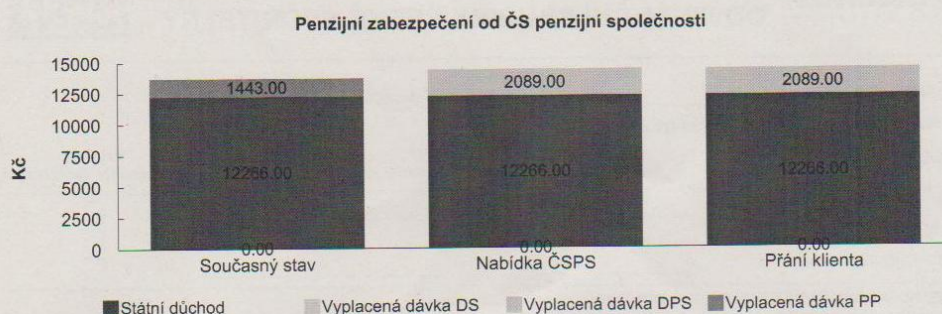
V případě jakýchkoli dotazů či nejasností kontaktujte poradce České spořitelny:

V(e) _____ dne **06.02.2014** Podpis účastníka _____

Jméno, příjmení a identifikace poradce, který zpracoval nabídku _____ Pobočka ČS (číslo prodejce) _____
Podpis poradce _____

PŘÍLOHA

I. GRAFICKÉ ZOBRAZENÍ NABÍDKY PENZIJNÍHO ZABEZPEČENÍ

II. INVESTIČNÍ DOTAZNÍK

1.	Zabýval jste se již někdy v rámci svého studia nebo zaměstnání financemi/investicemi?	ne	
2.	Využíváte nebo jste v minulosti využíval/a nějaké investiční nástroje?	ne	
3.	Znáte některé investiční nástroje?	ano	
4.	Znáte prémiové vklady/hypoteční zástavní listy/dluhopisy s fixním kuponem/prémiové dluhopisy?	ne	
5.	Znáte ostatní dluhopisy, dluhopisové otevřené podílové fondy, smíšené fondy s převahou dluhopisových investic, Nemovitostní fond?	ne	
6.	Vývoj reálné hodnoty investice na kapitálovém trhu má ve většině případů kolísavý charakter, tzn. reálná hodnota investice může v čase růst, ale i klesat. Který z níže uvedených scénářů pravděpodobného vývoje hodnoty Vaší investice je Vám nejbližší? Nechci podstupovat žádná rizika a nejsem ochoten akceptovat ani krátkodobý pokles hodnoty mé investice. Rozhodující je pro mne její ochrana a jsem si vědom/a skutečnosti, že výnos bude velmi nízký výměnou za téměř nulové riziko.		
7.	Představte si, že máte na důchod naspořeno 250 tis. Kč. Kvůli pohybům na kapitálovém trhu nyní klesla hodnota Vaší investice na 225 tis. Kč (10 % pokles hodnoty investice). Jak byste se v takovém případě zachoval/a? Pokud by to bylo možné, ukončil/a bych spoření na důchod a odprodal/a bych ihned celou investici; pravděpodobně bych realizoval/a okamžitou ztrátu a vložil/a prostředky do bezpečnějších instrumentů.		
Vyhodnocení	Klient s malými znalostmi investičních nástrojů a citlivý na riziko	kód:	1

V souladu se Zákonem o doplňkovém penzijním spoření č. 427/2011 Sb. a Zákonem o důchodovém spoření č. 426/2011 Sb musí být výše uvedené informace zjištěny před uzavřením smlouvy a jsou základem nabídky doporučené strategie spoření vhodné pro účastníka.

V případě, že účastník odmítne informace poskytnout nebo podá informace zjevně neúplné, nepřesné nebo nepravdivé, neumožní tím vyhodnotit, zda uzavření smlouvy nebo vybraná strategie spoření odpovídá jeho cílům, odborným znalostem nebo zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik. V takovém případě doporučuje penzijní společnost stát se účastníkem konzervativního fondu.

V případě, že klient odmítne informace poskytnout nebo podá informace zjevně neúplné, nepřesné nebo nepravdivé, neumožní tím vyhodnotit, zda uzavření smlouvy nebo vybraná strategie spoření odpovídá jeho cílům, odborným znalostem nebo zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik. V takovém případě doporučuje penzijní společnost stát se účastníkem konzervativního fondu.

Příloha č. 6 – Nabídka doplňkového penzijního spoření od Allianz

Nabídka vypracována: 14. 11. 2017
Tel. č.: 602 433 119
http://sporeni.allianz.cz

Nabídka - Doplňkové penzijní spoření

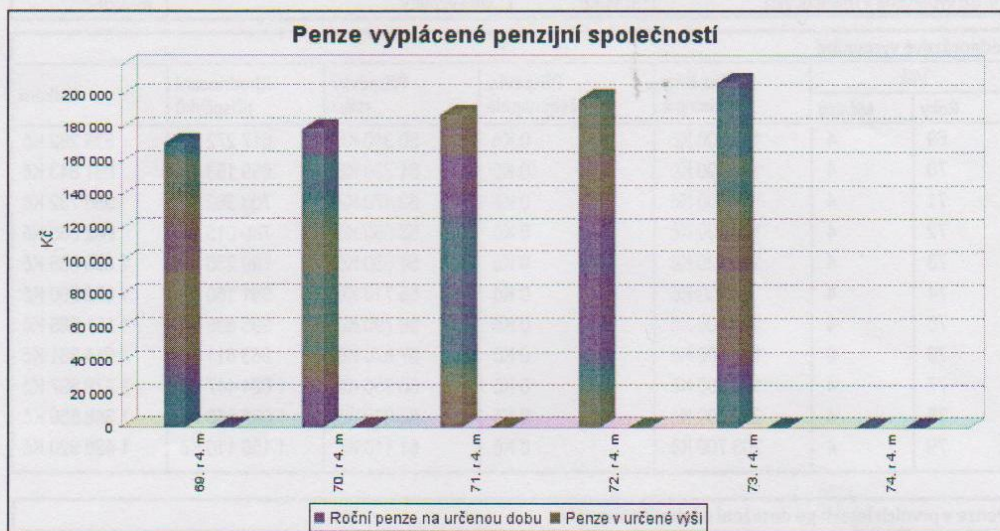
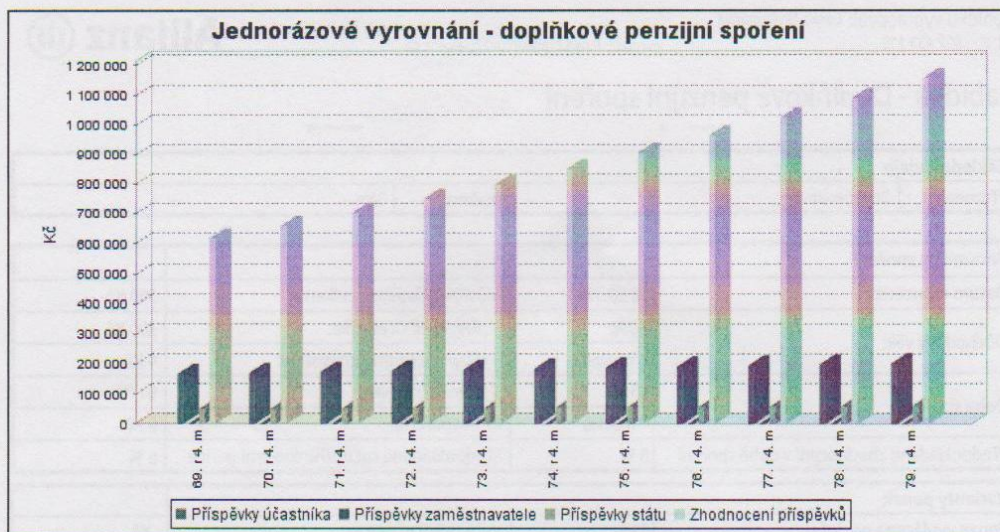
Základní údaje	
Příjmení:	Jméno:

Parametry spoření			
Datum narození:	06.09.1991	Měsíční příspěvek celkem:	390 Kč
Důchodový věk:	69 let	- příspěvek účastníka:	300 Kč
	4 měsíců	- příspěvek zaměstnavatele:	0 Kč
Doba spoření:	46 let	- státní příspěvek:	90 Kč
	7 měsíců	Již naspořeno:	0 Kč
Předpokládané zhodnocení v době spoření	5 %	Předpokládané roční zhodnocení penze	5 %

Varianty penzí:			
Penze vyplácená po dobu	5 let	Výše měsíční penze	Kč
Penze vyplácená v měsíční výši	15734 Kč	Doba výplaty	měsíců

Jednorázové vyrovnání						
Věk		Příspěvky účastníka	Příspěvky zaměstnavatele	Příspěvky státu	Zhodnocení příspěvků	Celkem
Roky	Měsíce					
69	4	167 700 Kč	0 Kč	50 310 Kč	617 272 Kč	835 282 Kč
70	4	171 300 Kč	0 Kč	51 390 Kč	659 153 Kč	881 843 Kč
71	4	174 900 Kč	0 Kč	52 470 Kč	703 362 Kč	930 732 Kč
72	4	178 500 Kč	0 Kč	53 550 Kč	750 015 Kč	982 065 Kč
73	4	182 100 Kč	0 Kč	54 630 Kč	799 235 Kč	1 035 965 Kč
74	4	185 700 Kč	0 Kč	55 710 Kč	851 150 Kč	1 092 560 Kč
75	4	189 300 Kč	0 Kč	56 790 Kč	905 895 Kč	1 151 985 Kč
76	4	192 900 Kč	0 Kč	57 870 Kč	963 611 Kč	1 214 381 Kč
77	4	196 500 Kč	0 Kč	58 950 Kč	1 024 447 Kč	1 279 897 Kč
78	4	200 100 Kč	0 Kč	60 030 Kč	1 088 559 Kč	1 348 689 Kč
79	4	203 700 Kč	0 Kč	61 110 Kč	1 156 110 Kč	1 420 920 Kč

Penze v prvních letech po dosažení důchodového věku			
Věk		Roční penze na určenou dobu	Roční penze v určené výši
Roky	Měsíce		
69	4	170 851 Kč	Kč
70	4	179 394 Kč	
71	4	188 363 Kč	
72	4	197 781 Kč	
73	4	207 671 Kč	
74	4		
Celkem		944 059 Kč	0 Kč

Uvedený modelový příklad vývoje doplňkového penzijního spoření představuje pouze ilustrativní ukázkou, která není právně závazná.

Další informace jsou uvedeny na stránkách www.allianz.cz

Datum vyhotovení nabídky: 03.02.2014

Věříme, že Vás naše nabídka doplňkového penzijního spoření zaujala.